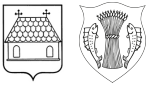

Sammanträdestid	29.8.2024 kl. 19:00 - 20:45	
Sammanträdesplats	Norråkers samlingslokal	
Medlemmar	Ronny Roos, ordförande Guy Björkqvist, vice ordförande Glenn Karlsson Gun Nordqvist-Alm Tiina Robertsson Yvonne Sundbom Korpi	
Övriga närvarande	Andreas Lindbäck, teknisk chef Tony Asumaa, kommunstyrelsens ordförande, frånvarande Johanna Häggblom, kommunstyrelsens representant Julia Lindfors, kommundirektör, frånvarande	
Föredragande	Andreas Lindbäck, teknisk chef	
Ärenden	§ 41 - 49	
Undertecknande av protokollet	Protokollet har justerats elektroniskt i ärendehanteringssystemet. Underskrifternas riktighet kan verifieras i registraturen.	
	Ronny Roos Ordförande	Andreas Lindbäck Protokollförare
Protokolljustering	Elektroniskt den 02.09.2024 kl 21.00	
	Gun Nordqvist - Alm	Glenn Karlsson

Kallelse utfärdad den 23.8.2024 .

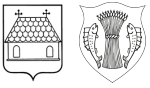
Denna möteskallelse har anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla på kommunens nätplats www.lemland.ax den 23.8.2024 . Protokollet finns till påseende från den 03.09.2024 på kommunens elektroniska anslagstavla.

Ordförande Ronny Roos

Andreas Lindbäck, teknisk chef

Intygar

Andreas Lindbäck, teknisk chef

Ärenden som behandlats

- § 41 Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutförhet
- §42 Val av protokolljusterare
- §43 Godkännande och komplettering av föredragningslistan
- §44 Delgivningar
- §45 Direktiv för budgeten 2025
- §46 Budgetdirektiv 2025 Lumparlands kommun
- §47 Uppföljning av verksamhetsmål och driftsbudget
- §48 Hastighetsbegränsning samt skyltning av Granholmsvägen
- §49 Utökande av kommunalt vattenledningsnät, Älviksvägen

För närmare information om besluten i detta protokoll, kontakta teknisk chef Andreas Lindbäck per telefon +358 (0)18 349 433, mobil +358 (0)457 570 6840 eller e-post andreas.lindback@lemland.ax.

Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutförhet

§ 41 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 29.8.2024

Kallelsen är tillkännagiven på kommunens elektroniska anslagstavla och utdelad den 23.8.2024.

Nämnden är beslutför då minst hälften av ledamöterna (eller deras ersättare) är närvarande.

Beslut Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

Val av protokolljusterare

§ 42 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 29.8.2024

Bland de närvarande ledamöterna (ej ordföranden) samt deras ersättare väljs två protokolljusterare. Nämnden besluter också om tidpunkten då protokolljusteringen äger rum.

Beslut Till protokolljusterare utsågs Gun Nordqvist-Alm och Glenn Karlsson. Protokollet justeras elektroniskt den 02.09.2024 kl.21.00

Godkännande och komplettering av föredragningslistan

§ 43 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 29.8.2024

Tekniska chefens förslag

Nämnden godkänner föredragningslistan med paragraferna 41-49/2024.

Beslut Föredragningslistan godkändes som den förelåg

Delgivningar

§ 44 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 29.8.2024

Beviljade vatten- och avloppsanslutningar

- Vattenanslutning till fastigheten 417-409-2-20, Trollebo
- Avloppsanslutning till fastigheten 417-418-12-0, Marielund
- Vattenanslutning till fastigheten 417-407-4-64, Tomtebo

Övriga ärenden

- Renoverade klassrummet och nya musiksalen i Lemlands grundskola synat och godkänt 13 augusti.
- Köksutrustning till Smultronbackens daghem beställt i början av juli.

Tekniska chefens förslag

Nämnden anteckar ärendena till kännedom.

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Direktiv för budgeten 2025

Dnr. LE/359/2024

§ 45 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 29.8.2024

Förslag till budgetdirektiv för uppgörande av budget 2025 har tagits fram.

I beredningen av budget 2025 ska budgetansvariga och nämnder presentera vilka kostnadersom knyter an till lagstadgad service och vilka kostnader som anses vara frivillig service.

Avgifter där kommunen inte redan tillämpar lagstadgade maxavgifter ska föreslås inför kommunfullmäktige med en höjning motsvarande 2%. Om en höjning om 2% inte kan föreslås ska detta tydligt förklaras i ärendeberedningen och de föreslagna avgiftsnivåerna motiveras.

Budgetramen för tekniska sektorn 2025 är 1,86% lägre än 2024. Det innebär att tekniska sektorns budgetram 2025 är 638 398 euro

Den sista inlämningsdagen gällande budgetmaterialet till ekonomikansliet är 24 september 2024. 19 september ska tekniska nämnden behandla budgetmaterialet.

Tekniska chefens förslag

Tekniska nämnden antecknar ärendet till kännedom

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Bilagor Direktiv för budgeten 2025

Sammanträdestid	18.6.2024 kl. 16:30 - 19:01
Sammanträdesplats	Kommungården i Söderby
Medlemmar	Tony Asumaa, ordförande Patrik Eriksson, vice ordförande, frånvarande Johanna Häggblom Roger Henriksson Therese Lund Susanne Fagerström, 128 § - 136 §, kl 16.30 - 18.40 Roger Sundman, personlig ersättare för Patrik Eriksson
Övriga närvarande	Jana Eriksson, kommunfullmäktiges ordförande Maria Björke, kommunfullmäktiges vice ordförande, 128 § - 136 §, kl 16.30 - 18.45 Julia Lindfors, kommundirektör Marie Berglund-Selenius, kanslichef Jennica Martelin, ekonomichef Andreas Lindbäck, 132 §, kl 16.30 - 17.00
Föredragande	Julia Lindfors, kommundirektör

Kallelse utfärdad den 13.6.2024 .

Denna möteskallelse har anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla på kommunens nätplats www.lemland.ax den 13.6.2024 . Protokollet finns till påseende från den 20.6.2024 på kommunens elektroniska anslagstavla.

Ordförande Tony Asumaa

Kommundirektör Julia Lindfors

Intygar

Kanslichef Marie Berglund-Selenius

Direktiv för budgeten 2025

Dnr. LE/359/2024

§ 133 Kommunstyrelsen 18.6.2024

Förslag till budgetdirektiv för uppgörande av budget 2025 har tagits fram. Budgetramen för 2025 grundar sig på fastställd driftbudget 2024, där tillfälliga kostnader och intäkter samt kända verksamhetsförändringar är beaktade. Ramen innefattar inte någon kostnadsökning utöver redan beslutade eller lagstadgade förändringar, så som avtalsenliga lönejusteringar.

Under år 2025 förväntas en lönejusteringspott om 0,8 % per 1.6.2025. Närmare anvisningar om justeringspotten har ännu inte kommit. I ramen för 2025 har en beräkning gjorts baserat på utfall för personalkostnader 2023, höjt med den förväntade totaleffekten av lönejusteringarna 2024 samt en höjning med 0,8 % för sju månader 2025.

I budgetdirektiven finns också en mycket preliminär resultaträkning baserad på budgetramen. Även här är det viktigt att notera att resultaträkningen innefattar flera osäkra poster som har betydande påverkan för resultatet. De osäkra faktorerna återfinns framförallt i skatterna på intäktssidan och grundlönerna på kostnadssidan.

Nämnder och budgetansvariga ska på basen av kommunstyrelsens direktiv uppgöra egna budgetförslag med motiveringar.

Den långsiktiga målsättningen är en stabil ekonomi i Lemlands kommun med ett modest resultatöverskott för att skapa resiliens i verksamheten. All verksamhet ska skötas effektivt och på ett ekonomiskt försvarbart sätt med kommuninvånarnas bästa i fokus och med respekt för att kommunen förvaltar kommuninvånarnas pengar. Kommunstyrelsens budgetdirektiv utgår därför från oförändrade verksamhetskostnader från budget 2024 exklusive personalkostnadernas förhöjning till följd av kollektivavtalsenliga lönejusteringar.

Budgetansvariga och nämnder ska särskilt eftersträva långsiktiga effektiviseringar och söka lösningar som sänker driftskostnaderna eller dämpar en förväntad kostnadsökning.

Kommunstyrelsen har förståelse för att verksamheterna förändras och utvecklas, men eftersom kommunens ekonomiska läge fortsättningsvis är ansträngt måste varje äskande utöver det som ingår i budget 2024 föregås av en noggrann behovsprövning i respektive nämnd och motiveras särskilt. Budgetansvariga och nämnder förväntas i första hand finansiera äskanden genom omprioriteringar i den egna verksamheten.

I beredningen av budget 2025 ska budgetansvariga och nämnder presentera vilka kostnader som knyter an till lagstadgad service och vilka kostnader som kan anses vara frivillig service.

Kommunstyrelsen betonar inför nämnder och ledande tjänsteinnehavare att ekonomisk återhållsamhet och budgetdisciplin fortsättningsvis måste råda.

Budgetansvariga som önskar ekonomikansliets bistånd i budgetarbetet måste i god tid innan meddela ekonomikansliet så att tid finns att göra ett omsorgsfullt arbete. Det ankommer på budgetansvariga att utgående från budgetdirektiven och den där i presenterade tidsplanen planera det egna arbetet och nämndens behandling av budgeten.

Ekonomichefen är inkallad som sakkunnig och presenterar budgetdirektiven samt ger en preliminär bild av den förväntade ekonomiska situationen utgående från föreslagna ramar.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna de uppgjorda budgetdirektiven till nämnderna och budgetansvariga inför 2025 års budget. Nämnder och budgetansvariga ska på basen av kommunstyrelsens direktiv uppgöra egna budgetförslag med motiveringar.

Kommunstyrelsen beslutar att anordna ett informationstillfälle, preliminärt i slutet av augusti, för nämnder och anslagsansvariga för gemensam dialog om budgetdirektiven och verksamhetsmålen.

Den sista inlämningsdagen gällande budgetmaterialet till ekonomikansliet är **24.9.2024**. Budgetansvariga uppmanas att i god tid innan planera budgetarbetet och nämndens behandling av budgetmaterialet.

Beslut Kommunstyrelsen beslöt enhälligt att omfatta kommundirektörens förslag.
Bilagor Budgetdirektiv 2025

Delgivning till parter

Delgivning elektroniskt

Datum:

Mottagare:

Sökande av ändring

Eftersom beslutet endast gäller beredning eller verkställighet kan enligt 112 § kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras.

Besvärsmyndighet

Till nämnderna och budgetansvariga i Lemlands kommun

BUDGETDIREKTIV FÖR 2025

Fastställt av kommunstyrelsen 18.6.2024

Innehållsförteckning

1.	Inledning.....	2
2.	Kommunstyrelsens målsättning för budget 2025	2
3.	Lemlands kommuns ekonomiska läge	2
3.1.	En ekonomi i balans till år 2024.....	4
4.	Demografisk utveckling	5
5.	Skatter.....	6
6.	Landskapsandelar.....	7
7.	Avgifter	7
8.	Kostnader	8
9.	Räntor.....	9
10.	Lagstadgad service	9
11.	Kommunalförbund	9
12.	Grunden för rambudget 2025.....	10
13.	Resultaträkning för rambudget 2025	11
14.	Budgetram per sektor 2025	11
15.	Tidsplan för budgetarbetet	12
16.	Anvisningar för uppgörande av sektorernas budgetförslag	12
17.	Tilläggsuppgifter.....	12
18.	Bilagor	13

1. Inledning

Det följer av kommunallagen för landskapet Åland (ÅFS 73/1997) att kommunen varje år ska upprätta en budget för nästa kalenderår. Det är kommunstyrelsen som gör förslag till budget och överlämnar detta till kommunfullmäktige före utgången av november månad. Kommunfullmäktige ska sedan anta budgeten före utgången av året.

Med stöd av 113 § i förvaltningsstadgan för Lemlands kommun ska kommunstyrelsen senast i juni månad utfärda budgetdirektiv till nämnderna och anslagsansvariga inför budgetberedningen för det kommande året.

2. Kommunstyrelsens målsättning för budget 2025

Kommunstyrelsens långsiktiga målsättning är en stabil ekonomi i Lemlands kommun med ett modest resultatöverskott för att skapa resiliens i verksamheten. Ett överskott kommer dock vara svårt att uppnå redan år 2025.

All verksamhet ska skötas effektivt och på ett ekonomiskt försvarbart sätt med kommuninvånarnas bästa i fokus och med respekt för att kommunen förvaltar kommuninvånarnas pengar genom skattesystemet och kommunala avgifter.

Kommunstyrelsens budgetdirektiv utgår därför från oförändrade verksamhetskostnader från budget 2024 exklusive personalkostnaderna och korrigeringar för anslag av tillfällig- eller engångskaraktär.

Budgetansvariga och nämnder ska särskilt eftersträva långsiktiga effektiviseringar och söka lösningar som sänker driftskostnaderna eller dämpar en förväntad kostnadsökning.

Kommunstyrelsen har förståelse för att verksamheterna förändras och utvecklas, men eftersom kommunens ekonomiska läge fortsättningsvis är ansträngt måste varje äskande utöver det som ingår i budget 2024 föregås av en noggrann behovsprövning i respektive nämnd och motiveras särskilt. Budgetansvariga och nämnder förväntas i första hand finansiera äskanden genom omprioriteringar i den egna verksamheten.

I beredningen av budget 2025 ska budgetansvariga och nämnder presentera vilka kostnader som knyter an till lagstadgad service och vilka kostnader som kan anses vara frivillig service.

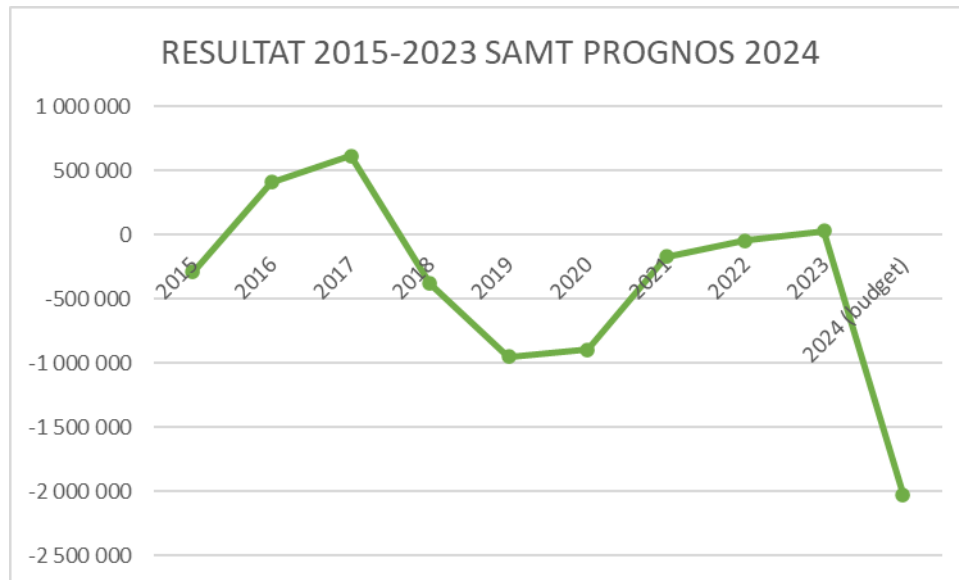
Kommunstyrelsen betonar inför nämnder och ledande tjänsteinnehavare att ekonomisk återhållsamhet och budgetdisciplin fortsättningsvis måste råda.

Avgifter där kommunen inte redan tillämpar lagstadgade maxavgifter ska föreslås inför kommunfullmäktige med en höjning motsvarande 2 %. Om en höjning om 2 % inte kan föreslås ska detta tydligt förklaras i ärendeberedningen och de föreslagna avgiftsnivåerna motiveras.

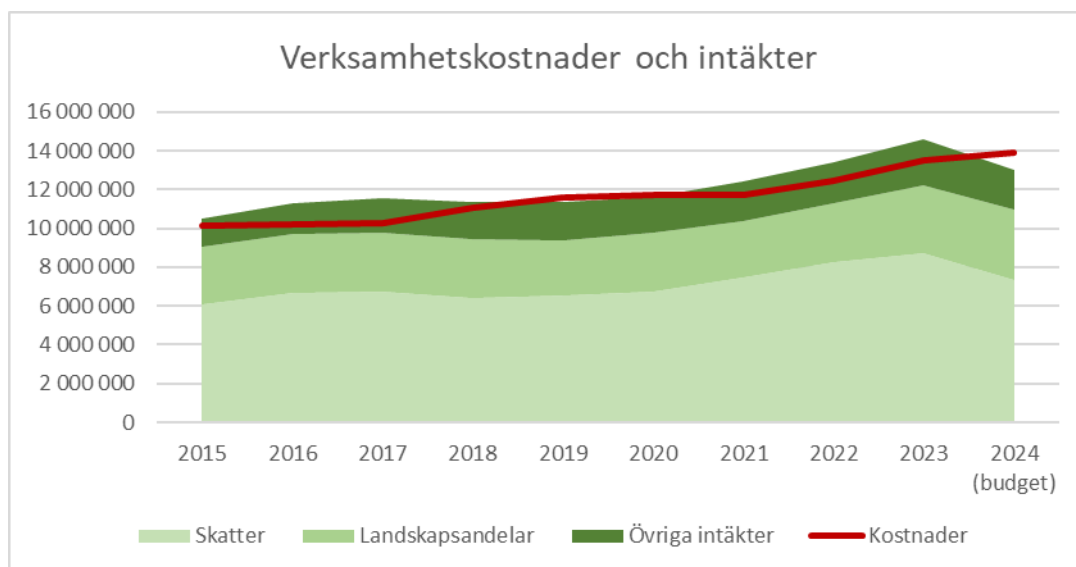
3. Lemlands kommuns ekonomiska läge

Lemlands ekonomi har tidigare varit stark och stabil med övervägande goda resultat, hög soliditet, betydande tillgångar, låg skuldsättning samt en skattesats under genomsnittet. Lemlands kommun har dock fem år bakom sig med underskott (2018–2022), samtidigt som betydande investeringar har gjorts. För det senast avslutade året, 2023, kunde kommunen uppvisa ett litet överskott om 29 871 euro. Överskottet är dock främst ett resultat av positiva engångsposter och ett gynnsamt skatteår. Kommunen har fortfarande ett ansträngt ekonomiskt läge med utmaningar i att balansera ekonomin. För innevarande år, 2024, har kommunen budgeterat för ett kraftigt underskott om -2,03 miljoner euro.

Ett fortsatt underskott åter av kommunens egna kapital och påverkar likviditeten negativt. Det externa lånebehovet har ökat kraftigt de senaste åren och kommunens soliditet har försvagats väsentligt, för att långsamt börja återhämta sig under de tre senaste åren. Kommunens ekonomiska läge är inte lika alarmerande som de senaste åren, men kommunens ekonomi är ännu inte i balans.

Förändringar i landskapsandelssystemet har medfört kraftigt sänkta landskapsandelar jämfört med det tidigare landskapsandelssystemet. Det här har minskat det ekonomiska utrymmet väsentligt de senaste åren. Samtidigt har Lemlands kommuns befolkningstillväxt varit procentuellt mycket hög, särskilt inom den yngre delen av befolkningen, vilket har medfört att servicevolymen ökat. Befolkningstillväxten har dock mattats av och de två senaste åren har medfört en marginell minskning i befolkningen (-4 personer per år 2022 och 2023). Verksamhetskostnaderna har stigit med över 1 miljon euro från 2022 till 2023 till följd av volymökningar, verksamhetsförändringar som till stor del beror på ökade lagstadgade serviceskyldigheter och inflation. För 2023 räckte dock intäkterna till för att täcka verksamhetskostnaderna. I budget 2024 överstiger verksamhetskostnaderna intäkterna.

De senaste årens negativa verksamhetsbidrag har medfört att Lemlands kommun ökat de

långfristiga lånen. Belåningsgraden angivet i euro per invånare har ökat med 267 % från 2018 till 2021. Under år 2022 och 2023 togs inga nya lån samtidigt som kommunen amorterade med ca 500 000 euro/år, vilket medfört att belåningsgraden sjunkit något. För år 2023 uppgick avskrivningarna till 857 000 euro, medan årsbidraget uppgick till 889 000 euro. Det medför att årsbidraget uppgår till 103 % av avskrivningarna, vilket är ett bra förhållande.

Om Lemlands kommun hade varit skuldfri och med lägre avskrivningar hade kommunen haft tillräcklig finansiering för den befintliga verksamheten, med undantag för år 2024 då skatteprognosen är mycket låg. Lemlands kommuns verksamhetskostnader och -intäkter står väl i proportion till kommunens storlek i relation till de övriga åländska kommunerna.

Årsbidraget anger hur mycket internt tillförda medel som återstår att användas för investeringar, placeringar och amorteringar efter det att de löpande utgifterna har betalats. I ramen för budget 2025 ligger årsbidraget på 737 403 euro, vilket är cirka 151 700 euro lägre än bokslut 2023. Med tanke på att kommunens årliga amorteringar uppgår till cirka 500 000 euro bör man eftersträva att åtminstone ha ett årsbidrag som täcker amorteringar samt räntekostnader, annars behöver man planera lån för att klara amorteringar eller utreda alternativ, så som amorteringsfritt. Kommunens kassa har stärkts de senaste åren, men den är inte tillräckligt stabil för att klara av större investeringar eller avvikelser i intäkter eller kostnader. Det är av yttersta vikt att säkerställa att kommunen klarar av sina åtaganden som månatliga löneutbetalningar till sina anställda.

De ekonomiskt tuffa åren som kommunen har bakom sig i kombination med osäkerhetsfaktorer kopplade till skatteflödet och konjunkturen medför att Lemlands kommun fortsättningsvis står vid en ekonomisk realitet där den långsiktiga målsättningen måste vara att vidta åtgärder för att återfå en ekonomi i balans. En ekonomi i balans kan inte enbart uppnås genom kostnadsinbesparingar, utan den påbörjade långsiktiga ökningen av intäkterna måste fullföljas.

3.1. En ekonomi i balans till år 2024

I början av 2021 tillsatte kommunfullmäktige en parlamentarisk arbetsgrupp med uppdrag att utarbeta en plan för hur kommunen kan få en ekonomi i balans fram till 2024. Arbetsgruppens slutrapport presenterades för kommunfullmäktige 10.11.2021 ([Bilaga 1](#)).

Arbetsgruppen framför i rapporten att den långsiktiga målsättningen är att årsbidraget angivet i procent av avskrivningarna ska vara 100 % år 2024 i Lemlands kommun. De årliga målsättningarna ska enligt delrapporten vara att öka verksamhetsintäkterna, att minska verksamhetskostnaderna, att driftsbidraget ska vara positivt åren 2022, 2023 och 2024, att årsbidraget i procent av avskrivningarna stegvis ska närma sig den långsiktiga målsättningen, samt att det årliga underskottet ska minska med minst 500 000 euro de kommande tre åren.

För att öka intäkterna föreslår arbetsgruppen att kommunalskatten stegvis höjs under åren 2022–2024, med 0,25 procentenheter per år.

Sedan rapporten färdigställdes har kommunen förbättrat det ekonomiska läget, men för innevarande år, 2024, möter kommunen återigen större ekonomiska utmaningar till följd av ett osäkert skatteflöde. Kommunen har ändå ett mer gynnsamt ekonomiskt läge i dagsläget jämfört med när arbetsgruppens rapport togs fram, även om det fortsättningsvis finns utmaningar kvar.

Nyckeltal	Mål 2021	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023	Mål 2024	Budget 2024
Verksamhets- bidrag, €'000	-10 069	-9 669	-9 701	-10 319	-9 347	-11 126	-9 059	-11 841
Drifts- bidrag, €'000	-759	666	-63	955	515	1 091	1 034	-894
Årsbidrag, €'000	-788	627	-92	909	486	889	1 004	-1 080
Årsbidrag, %	-98,0 %	79 %	-9,7 %	95 %	51,2 %	103 %	105,7 %	-114 %
Resultat, €'000	-1 592 257	-169 106	-1 042 007	-44 374	-463 832	29 872	54 229	-2 029 274

Grönt = bättre än ekonomigruppens målsättning

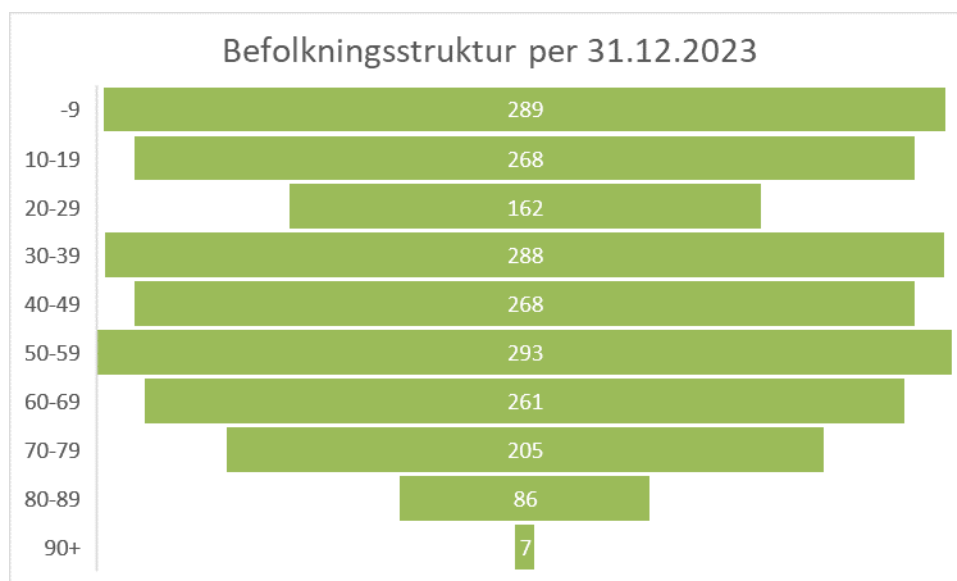
Rött = sämre än ekonomigruppens målsättning

4. Demografisk utveckling

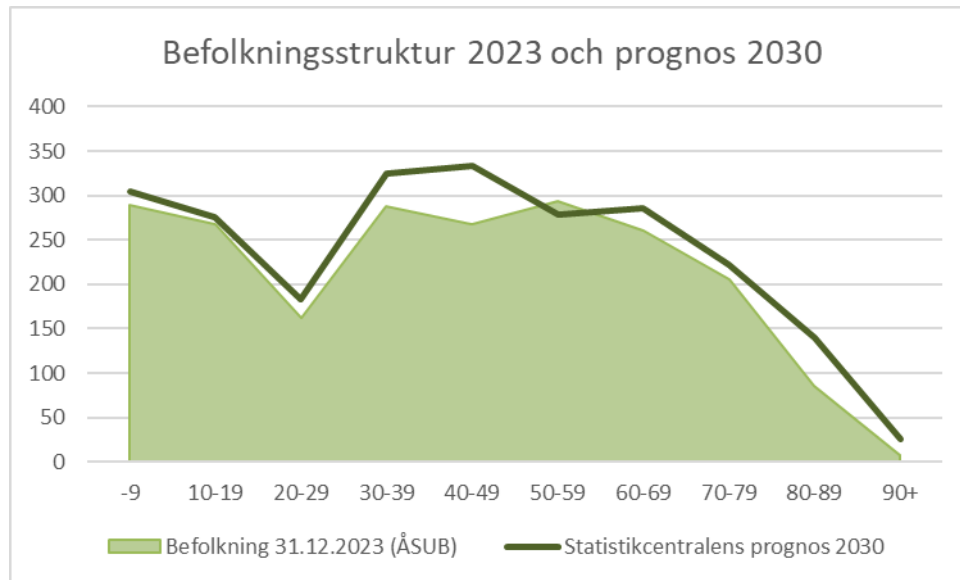
Vid utgången av 2023 hade kommunen en befolkning på 2 127 personer (en minskning med 0,19 % eller 4 personer mot året före).

Händelse	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Födda	20	27	29	21	25	23	31	16	29	28	17	20
Döda	18	4	12	14	12	15	13	22	15	9	15	15
Nativitetsnetto	2	23	17	7	13	8	18	-6	14	19	2	5
Bruttoinflyttning	116	147	121	193	143	136	148	190	191	146	137	130
Bruttoutflyttning	95	127	119	157	135	132	160	165	144	144	139	142
Flyttningsnetto	21	20	2	36	8	4	-12	25	47	2	-2	-12
Folkkökning	23	43	19	43	21	12	6	19	61	21	0	-7
Korrigeringar	0	0	-2	5	0	4	-1	1	0	0	-4	3
Hela förändringen	23	43	17	48	21	16	5	20	61	21	-4	-4

Av Lemlands befolkning är runt 25 % barn och unga under 18 år, vilket är högre än genomsnittet på Åland. Lemland är också en av få kommuner på Åland där andelen pensionärer är under 20 %. Det medför att ca 55 % av befolkningen i Lemlands kommun är mellan 18 och 64 år, den så kallat arbetsföra befolkningen.

Utgående från Statistikcentralens prognos över befolkningsutvecklingen skulle Lemlands kommuns befolkning uppgå till 2 373 personer år 2030. Det medför en ökning med 259 personer på tio år (12 %). Prognosen visar att Lemlands befolkning förväntas öka främst inom åldersspannet 30–39 år samt 60+ år, medan den yngre delen av befolkningen förväntas kvarstå på ungefär samma nivåer som i dag. Det är endast inom åldersgruppen 50–59 år som en minskning förväntas.

5. Skatter

Lemland har en kommunalinkomstskattesats om 17,50 % för år 2024. Lemlands kommun har endast gjort ett fåtal skattehöjningar under de senaste tio åren (16,50 % år 2010), trots att kommunen har vuxit och krävt såväl investeringar som utökad service. Den senaste skattehöjningen för den kommunala inkomstskatten gjordes till år 2022, med 0,50 procentenheter. Enligt ekonomigruppens slutrapport borde kommunen ha haft en inkomstskattesats om 17,75 % år 2024, men kommunfullmäktige beslöt att inte höja skatten till år 2024.

Kommunens skatteintäkter budgeteras utgående från Finlands kommunförbunds prognos med eventuella justeringar för lokala förhållanden. Enligt den ytterst preliminära skatteprognosen från Finlands kommunförbund (maj 2024) förväntas en uppgång på inkomstskatterna med totalt cirka 2 miljoner euro år 2025 jämfört med budgeterade skatter för år 2024. Prognosen för inkomstskatter 2024 har även den justerats i Finlands kommunförbunds underlag från maj 2024 och visar härmed en uppgång på 606 000 euro jämfört med budget redan under innevarande år. Hittills i år har influtna skatter överskridit budget per månad, vilket stärker tron att den nya prognosen från maj 2024 kan vara mer sannolik. Skatteprognoserna har de senaste åren varit ett mycket osäkert verktyg med stora avvikelser mot verkligt utfall. Förvaltningen följer därför med utvecklingen i såväl prognoser som i verkligt utfall.

Kommunens ekonomiska läge kräver en mindre skattehöjning år 2025 om kommunen ska nå en ekonomi i balans 2025. En stor andel av kommunens kostnader är bundna i kommunalförbund eller i lagstadgad service, vilket gör att kommunens kvarvarande möjlighet att minska verksamhetskostnaderna är starkt begränsad. Därför måste kommunen öka de intäkter som är möjliga.

En höjning om 0,30 procentenheter från 17,50 % till 17,80 % ger ungefär 139 000 euro till i inkomstskatt, vilket erfordras för att närma sig täckning för de avtalsenliga lönejusteringarna inom kommunen och kommunalförbunden.

I ramen är skatterna beräknade ojusterade enligt Finlands kommunförbunds senaste prognos (maj 2024) och med en kommunalinkomstskattesats om 17,50 %.

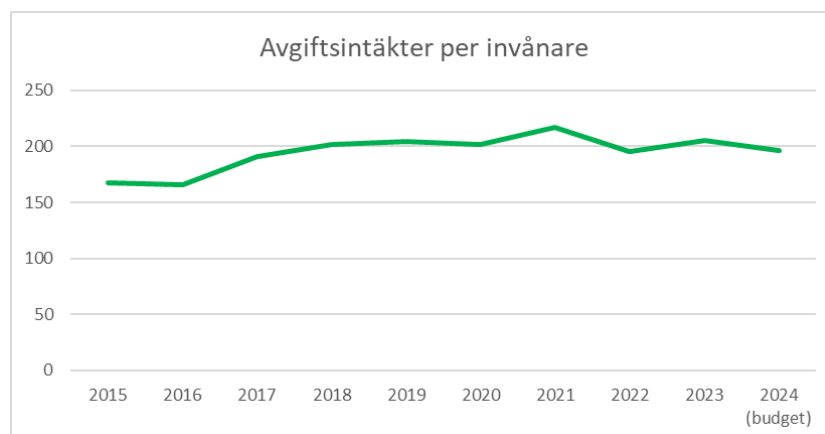
6. Landskapsandelar

Landskapsandelarna till kommunerna har sänkts jämfört med tidigare genom förändrad lagstiftning, vilket skapar utmaningar särskilt mot ljustet av att kommunerna samtidigt påförts fler lagstadgade uppgifter och höjda kvalitetskrav inom befintliga verksamhetsområden. De sänkta landskapsandelarna medför att trycket på egenfinansiering av verksamheterna genom skatteintäkter och avgiftsintäkter ökar betydligt. Landskapsandelarna för år 2024 är dock ca 139 000 euro högre än i bokslut 2023, men det bör även noteras att landskapsandelarna i budget 2024 har en negativ avvikelse mot verkligt utfall till följd av en sen justering i slutet av 2023. Den senaste prognosen från Ålands landskapsregering visar att Lemlands kommun bör få ca 3 548 000 euro i landskapsandelar för år 2024, vilket är ca 71 000 euro lägre än i budget 2024, men detta fastställs slutligt först senare under året. I direktiven för 2025 har landskapsandelarna upptagits till den senaste prognosen för år 2024 för att inte överbudgetera intäkter.

7. Avgifter

Kommunen har enligt lag både rätt och skyldighet att uppbära avgifter för vissa verksamheter. Avgifterna ger utrymme för kommunen att självfinansiera de tjänster kommunen tillhandahåller för kommuninvånarna. Avgifter fastställs av kommunfullmäktige och de flesta avgifterna fastställs för ett år åt gången.

Avgiftsintäkterna i kommunen har ökat med 37 euro per invånare från 2015 till 2023, eller med 29 euro utgående från budget 2024, vilket är en mycket blygsam ökning i förhållande till den utökade servicen och den försämrade konjunkturen. Avgiftsintäkterna har dessutom sjunkit med 8 euro per invånare från bokslut 2023 till budget 2024.

I ramen är avgiftsintäkterna bibehållna mot budget 2024. Samtliga avgifter ska dock ses över för att eftersträva en högre kostnadstäckning. Avgifter där kommunen inte redan tillämpar lagstadgade maxavgifter ska föreslås inför kommunfullmäktige med en höjning motsvarande 2 %. Om en höjning om 2 % inte kan föreslås ska detta tydligt förklaras i ärendebereidningen och de föreslagna avgiftsnivåerna motiveras.

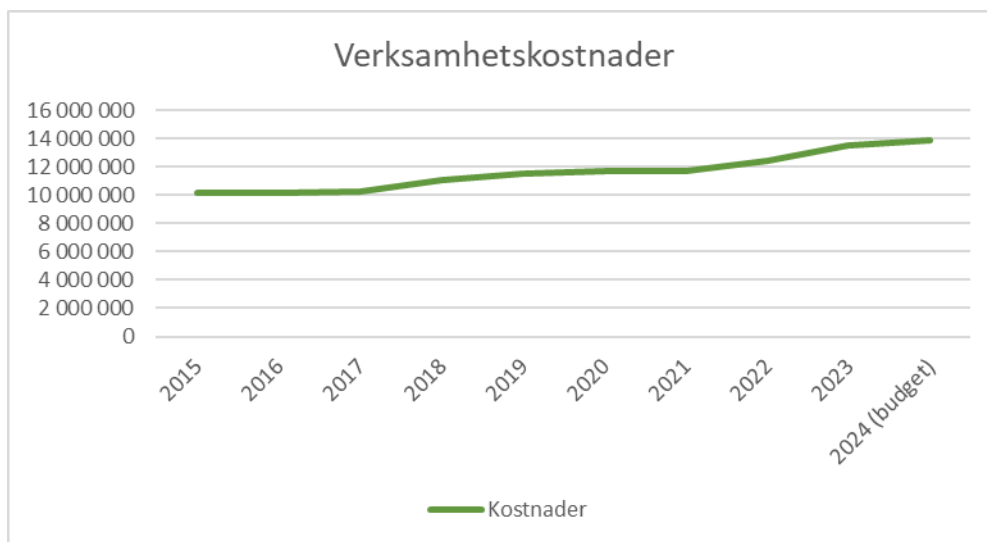
Vid behov ska avgifternas struktur göras om för att bättre motsvara den verksamhet som bedrivs och gällande lagstiftning på området.

Det ankommer på anslagsansvarig att inom sitt verksamhetsområde föra fram förslag till avgifter

inför nämnd eller kommunstyrelse inom given tidsram.

8. Kostnader

Samtidigt som intäkterna till kommunen har minskat i förhållande till kommunens befolkningsmängd har kostnaderna stigit både vad gäller totala verksamhetskostnader och kostnader per invånare. Kostnadsökningen de senaste åren är kraftig. Det finns flera orsaker till kostnadsökningen, men de främsta anledningarna är avtalsenliga löneförhöjningar, ökade lagstadgade serviceåtaganden och kvalitetsnormer samt ökade kostnader inom kommunalförbunden.

Inflationen uppgick 2023 till rekordhöga 7,9 procent. I år beräknas inflationen uppgå till 1,9 procent för att sedan sjunka till 0,8 procent 2025 och sedan stiga till 1,4 procent 2026.

En stor del av kommunens löpande driftskostnader påverkas av högre inköspriser eller avtalade indexjusteringar. Endast en mindre del av kostnaderna är knutna till fasta priser. Därtill kommer att kommunen saknar den detaljinsynen i kommunalförbund som krävs för att göra en relevant prognos av hur inflationen kommer påverka till den delen. Kommunen köper också tjänster från andra kommuner och prissättningen är i många fall knuten till verkliga kostnader.

Kommunens ekonomiska läge medger dock inte utrymme för en ökning av verksamhetskostnaderna, utan det kommer vara nödvändigt för kommunen att återigen göra en översyn och noga överväga samtliga inköps nödvändighet för en fortsatt acceptabel servicenivå och arbetssituation.

Den enskilt största kostnaden för kommunen är personalkostnaden. Personalkostnaden uppgår till cirka 46 % av verksamhetskostnaderna (bokslut 2023). I kommunen finns det två olika lönesättningsssystem och tre olika kollektivavtal. Lönejusteringar sker i enlighet med de förhandlingsresultat som uppnås mellan arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna. Varje kollektivavtalsenlig lönejustering får en stor kumulerad effekt på kommunens personalkostnader, även om lönejusteringen per person ibland kan upplevas som marginell. De kollektivavtalsenliga lönejusteringarna för år 2024 är ännu inte slutförda, varför det är svårt att göra en detaljerad beräkning av den sammanlagda personalbudgeten för år 2025. Lönejusteringarna förväntas dock vara något högre än vad som upptagits i budget 2024.

Under år 2025 förväntas en lönejusteringspott om 0,8 % per 1.6.2025. Närmare anvisningar om

justeringspotten har ännu inte kommit.

I ramen för 2025 har en beräkning gjorts baserat på utfall för personalkostnader 2023, höjt med den förväntade totaleffekten av lönejusteringarna 2024 samt en höjning med 0,8 % för sju månader 2025.

Efter avslutade lönejusteringar 2024 kommer HR-chefen tillsammans med ekonomikansliet göra en uppdaterad lönebudget som underlag för den slutliga budgeten.

9. Räntor

Kommunens lånestock uppgick till 5 207 711 euro per 31.12.2023. Kommunen har tidigare gynnats av de låga räntorna men i takt med inflationen har kommunens räntor stigit kraftigt. ECB:s penningpolitik har dock dämpat pristrycket och inflationen har sjunkit med över 2,5 procentenheter sedan den senaste räntehöjningen i september 2023. Den underliggande inflationen har mattats av och inflationsförväntningarna har sjunkit. Mot denna bakgrund sänkte ECB-rådet styrräntorna med 0,25 procentenheter i juni. Den nya inlåningsräntan är 3,75 %.

I ramen är räntekostnaderna därmed sänkta jämfört med fastslagen budget 2024.

10. Lagstadgad service

En övervägande majoritet av kommunens kostnader är knutna till lagstadgad service. För att fullständigt kategorisera samtliga kostnader som antingen lagstadgad eller frivillig behöver en noggrann analys göras på kontonivå och per transaktion. En fullständig analys har inte gjorts, men ju trängre kommunens ekonomiska utrymme blir desto viktigare är det att kommunen vid beslutsfattande också tar ställning till om det är en kostnad som hänförs till kommunens lagstadgade serviceåtagande eller om det är en kostnad som kommunen åtar sig frivilligt.

I budgetbehandlingen inför år 2025 förväntas därför samtliga nämnder och budgetansvariga att presentera vilka kostnader som knyter an till lagstadgad service och vilka kostnader som kan anses vara frivillig service.

11. Kommunalförbund

En stor del av kommunens verksamhet sköts genom kommunalförbund. Lemlands kommun är med i kommunalförbunden Kommunernas socialtjänst, Oasen boende- och vårdcenter, Södra Ålands utbildningsdistrikt, Ålands kommunförbund och Finlands kommunförbund.

I budget 2024 uppgår kostnaden för kommunalförbundens verksamheter till 3 647 215 euro. Det motsvarar 26 % av kommunens budgeterade verksamhetskostnader. Dessa kostnader kan kommunen inte påverka direkt genom minskade anslag i Lemlands budget, utan påverkansarbete kan endast ske genom minskade kostnader i de kommunalförbund där kommunen är medlem. För att få igenom minskade kostnader i kommunalförbunden krävs det att förbundsfullmäktige eller förbundsstämman, där samtliga medlemskommuner finns representerade, i respektive organ beslutar om minskade kostnader i samband med att budgeten behandlas.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (budget)
Ålands Omsorgsförbund	517 504 €	549 942 €	- €	- €	- €	- €
KST	- €	- €	1 691 540 €	1 783 412 €	1 897 522 €	2 052 833 €
Oasen	305 897 €	490 689 €	264 732 €	230 018 €	280 537 €	280 000 €
SÅUD	900 406 €	936 842 €	998 303 €	1 132 199 €	1 310 761 €	1 280 308 €
Ålands Kommunförbund	19 381 €	20 092 €	20 410 €	20 557 €	29 030 €	34 074 €
TOTALT	1 743 188 €	1 997 565 €	2 974 986 €	3 166 186 €	3 517 849 €	3 647 215 €
Ökning från föregående år	44 630 €	254 377 €	977 420 €	191 200 €	351 663 €	129 366 €
Totala verksamhetskostnader, Lemland	11 557 000 €	11 733 000 €	11 736 000 €	12 464 228 €	13 908 042 €	13 908 042 €
Förbundens andel av totalkostnaderna	15 %	17 %	25 %	25 %	25 %	26 %

12. Grunden för rambudget 2025

Budgetramen för 2025 grundar sig på fastställd driftbudget 2024, där tillfälliga kostnader och intäkter samt kända verksamhetsförändringar är beaktade. Ramen innefattar inte någon kostnadsökning utöver redan beslutade eller lagstadgade förändringar, så som avtalsenliga lönejusteringar.

De finansiella kostnaderna är har justerats ner i förhållande till budget 2024.

13. Resultaträkning för rambudget 2025

Resultaträkningen är mycket preliminär och innehåller ett flertal osäkra poster.

Resultaträkning för rambudget 2025, externa nettoutgifter

	Bokslut 2023	Budget 2024	Ram 2025
VERKSAMHETSINTÄKTER	2 404 343	2 067 375	2 059 975
VERKSAMHETSKOSTNADER	-13 530 468	-13 908 042	-14 048 130
Verksamhetsbidrag	-11 126 125	-11 840 667	-11 988 155
Skatteintäkter	8 737 512	7 328 000	9 338 000 *
Kommunalskatt	8 212 311	6 834 000	8 842 000
Fastighetskatt	351 153	349 000	350 000
Samfundsskatt	125 962	100 000	101 000
Källskatt	48 086	45 000	45 000
Landskapsandelar	3 479 447	3 618 463	3 547 558 **
Driftsbidrag	1 090 834	-894 204	897 403
Finansiella intäkter och kostnader	-201 732	-185 900	-160 000
Årsbidrag	889 101	-1 080 104	737 403
Avskrivningar/Nedskrivning	-859 230	-949 170	-935 000 ***
Räkenskapsperiodens resultat	29 871	-2 029 274	-197 597

* Skatteintäkterna följer Finlands kommunförbunds prognos daterad 5.2024

**Landskapsandelarna baserar sig på senaste prognos från Landskapsregerigen

***Avskrivningarna baserar sig på fastställd budget 2024 med förväntade investeringar 2025

14. Budgetram per sektor 2025

Det är mycket viktigt att varje nämnd och budgetansvarig analyserar kring såväl kostnader som intäkter när man planerar nästkommande budget. För att kommunens verksamhet ska kunna växa på ett smart och ansvarsfullt sätt krävs en ökad medvetenhet kring existerande och kommande kostnader. För att kommunen ska kunna behålla den goda servicen och möta de investeringskrav kommunen ställs inför måste förvaltningen och förtroendevalda hushålla med resurserna och se till att driftskostnaderna inte ökar oproportionerligt jämfört med befolkningen och intäkterna.

I budgetramen har två förändringar gjorts som påverkar jämförelser med innevarande års budget och föregående års bokslut. Socialvården, som till fullo består av KST, har lyfts ut från förvaltningssektorn och redovisas separat. De beräknade personalkostnadsökningarna till följd av avtalsenliga lönejusteringar har också lyfts ut från samtliga sektorer och redovisas separat. I sektorerna ingår nu den lönekostnad som finns i budget 2024, med korrigerig för tillfälliga avvikelser, medan utökningen alltså redovisas separat. Detta eftersom lönejusteringarna för 2024 inte är färdigställda och det är inte i dagsläget möjligt att säga hur lönejusteringarna påverkar enskilda sektorer. När lönejusteringarna för 2024 är färdigställda tillställs sektorerna uppdaterade underlag där lönehöjningen är fördelad korrekt per sektor.

Budgetramen är 1,25 % högre än budget 2024, när tillfälliga kostnader och intäkter samt kända

verksamhetsförändringar är beaktade.

Budgetram per sektor 2025, externa nettoutgifter

Sektor	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Ram 2025	Skilnad budget	Förändring i	Förändring i
					2024 mot ram 2025	procent bokslut 2023 mot ram	procent budget 2024 mot ram
Förvaltningssektorn	738 083	507 032	795 484	770 884	-24 600	52,04 %	-3,09 %
Socialvård (KST)	1 785 329	1 910 467	2 052 833	2 134 946	82 113	11,75 %	4,00 %
Äldreomsorgssektorn	1 281 559	1 464 519	1 548 114	1 512 770	-35 344	3,29 %	-2,28 %
Utbildningssektorn	5 512 800	6 172 790	6 432 056	6 370 891	-61 165	3,21 %	-0,95 %
Kultur- och fritidssektorn	233 118	198 309	228 777	228 777	-	15,36 %	0,00 %
Byggnads- och miljösektorn	68 356	96 527	66 620	66 620	-	-30,98 %	0,00 %
Tekniska sektorn	648 294	721 343	650 504	638 398	-12 106	-11,50 %	-1,86 %
Brand- och räddningssektorn	51 620	55 137	66 279	66 279	-	20,21 %	0,00 %
Lönhöjning 2025				198 590	198 590		
TOTALT (verksamhetsbidrag)	10 319 159	11 126 124	11 840 667	11 988 155	147 488	7,75 %	1,25 %

15. Tidsplan för budgetarbetet

Ansvaret för uppgörande av budget åligger nämnderna och de anslagsansvariga. Det är också dessa som förväntas ha verksamhetskunskedom och kunskap om kostnader för olika delar av verksamheten. Ekonomikansliet kan bistå med beräkningar och förståelse för budgetens struktur och uppbyggnad. Den som önskar ekonomikansliets bistånd i budgetarbetet måste i god tid innan meddela ekonomikansliet detta så att tid finns för att göra ett omsorgsfullt arbete. Ansvaret för att vidtala ekonomikansliet för hjälp vilar på den anslagsansvariga. Det ankommer på anslagsansvarig att utgående från detta budgetdirektiv och nedanstående tidsplan planera det egna arbetet och nämndens behandling av budgeten.

Budgetdirektiv ges ut till budgetansvariga av ekonomikansliet, senast	28.6.2024
Mall för budgeten (siffror+text) ges ut till budgetansvariga av ekonomikansliet	vecka 28
Kommunstyrelsens informationstillfälle för nämnder och anslagsansvariga	slutet av augusti
Siffror för lönebudgetering (HR-chefen), senast	6.9.2024
Sektorsvis genomgång av budgetförslag med ekonomichefen	aug-sept
Inlämning av förslag till avgifter, behandlat av nämnden, senast	24.9.2024
Inlämning av budgetförslag, behandlat av nämnden, senast	24.9.2024
Budgetseminarium, diskussionstillfälle för kommunfullmäktige, kommunstyrelse, nämnder och tjänstemän	9.10.2024
Kommunstyrelsen, första behandling, genomläsning	5.11.2024
Kommunstyrelsen, andra behandling	12.11.2024
Kommunfullmäktige, budgetdebatt	4.12.2024
Kommunfullmäktige, antagande av budget 2023 samt ekonomiplan	11.12.2024

Tidsplanen är preliminär och kan vid behov ändras. Eventuella ändringar meddelas separat.

16. Anvisningar för uppgörande av sektorernas budgetförslag

Detaljanvisningar för uppgörande av sektorernas budgetförslag ges ut av ekonomikansliet efter att kommunstyrelsen har beslutat om ramarna för budgeten. Till anvisningarna fogas mall för budgetens textdel samt blanketter för investeringsanslag.

17. Tilläggsuppgifter

Kontakta ekonomikansliet för närmare upplysningar, tilläggsuppgifter och hjälp avseende budgetarbetet. Kom ihåg att meddela ekonomikansliet i god tid innan du önskar deras hjälp i budgetarbetet.

Beträffande övriga utgifts- och inkomstslags innehåll hänvisas till Bokföringsnämndens

kommunsektions "Mall för kontoplan i kommuner och samkommuner" (Helsingfors 2013) och finansministeriets rekommendation "JHS 199 om budget och ekonomiplan för kommuner och samkommuner" (Helsingfors 2016). Dessa finns fritt tillgängliga på internet. Allmänna kansliet kan bistå vid svårigheter att hitta rekommendationerna på internet.

18. Bilagor

Till budgetdirektiven hör följande bilagor:

Bilaga 1: Slutrapport från arbetsgruppen för en ekonomi i balans 2024, 10.11.2021

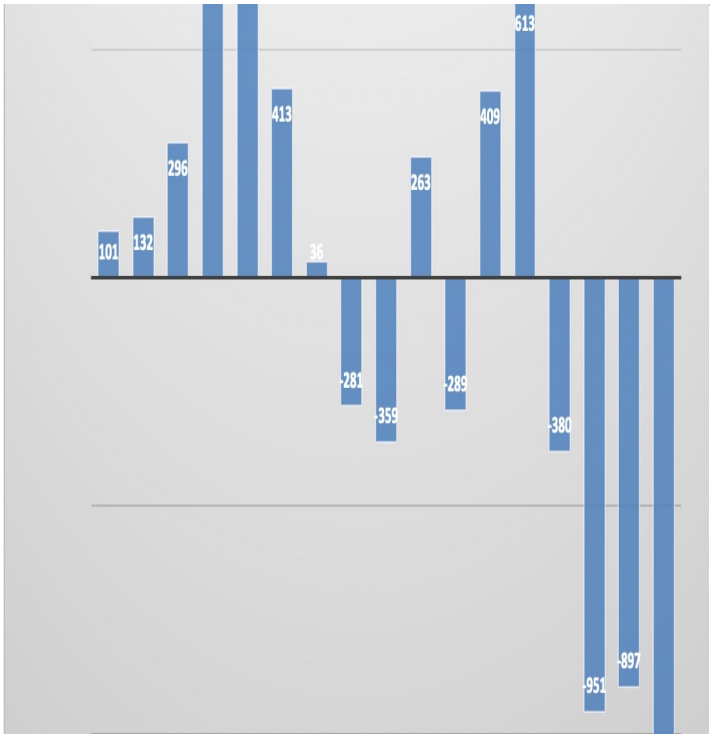
Bilaga 2: Skatteprognos från Finlands kommunförbund, maj 2024

Kommunens ekonomi i balans till 2024

Ekonomigruppen 2021

Bakgrund

Tabell 4. Sammantagna resultatresultat 2020, 1 000 euro

	Brändö	Eckerö	Fin-	Föglö	Geta	Hammar-	Jomala	Kum-	Kökar	Lem-
Verksamhets intäkter	536	995	1 678	1 225	456	912	3 556	533	361	1 868
Försäljningsintäkter	194	485	551	583	183	383	2 262	216	103	1 165
Avgiftsintäkter	80	303	397	282	130	294	948	139	186	426
Understöd och övriga intäkter	262	207	730	360	143	235	446	178	72	277
Verksamhets kostnader	-3 164	-6 196	-13 889	-4 705	-3 346	-8 237	-25 344	-2 377	-1 739	-11 733
Löner, arvoden o lönebikostnader	-1 835	-2 799	-6 220	-2 893	-1 606	-3 515	-10 172	-1 458	-1 138	-5 406
Köp av tjänster	-867	-2 513	-5 610	-1 121	-1 279	-3 651	-11 815	-589	-409	-4 703
Material, förmådenheter och varor	-235	-538	-799	-506	-273	-569	-1 818	-228	-171	-910
Understöd och övriga kostnader	-227	-346	-1 260	-185	-188	-502	-1 939	-102	-21	-714
Verksamhetsbidrag	-2 608	-5 201	-12 211	-3 480	-2 890	-7 325	-21 708	-1 844	-1 978	-9 865
Skatteintäkter	1 686	2 940	8 882	1 970	1 190	4 391	18 814	1 259	732	6 712
Kommunalskatt	1 354	2 659	8 274	1 477	1 061	4 181	17 246	1 157	653	6 342
Fastighetskatt	32	43	155	131	113	87	281	92	74	235
Övr. skatteint. o. samf.andelens										
avkastning	300	238	453	362	16	123	1 287	10	5	135
Landskapsandelar	1 052	2 745	4 182	1 457	1 826	3 417	4 751	892	603	3 041
Allmänna/generella landskapsandelar	394	1 361	2 836	638	1 058	2 183	3 105	589	234	2 171
Landskapsandelar för socialv.	282	937	865	462	432	728	838	293	101	398
Landskapsandelar för under-										
visning och kultur	376	427	481	377	336	506	808	210	168	472
Finansiella intäkter	19	2	1	22	6	5	8	5	0	6
Finansiella kostnader	-12	-5	-41	-4	-11	-1	-4	-5	-22	-33
Årsbidrag	117	481	813	-35	121	487	1 781	307	-65	-139
Avskrivningar och nedskrivningar	-327	-366	-691	-347	-139	-440	-1 282	-141	-86	-758
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	-210	115	122	-382	-18	47	499	166	-151	-897
Ökning (-) eller minskning (+)	-146	0	0	47	0	0	822	0	0	-897
Räkenskapsper. överskott/underskott	-146	115	122	-335	-18	47	1 321	166	-151	-897

	Lumpar-	Sältnö-	Sol-	Sund	Värde	Morre-	Lands-	Lands-	Ska-	Alla
	land	land	land	land	land	hamn	komm.-	komm.-	gården	komm.
Verksamhets intäkter	340	1 470	113	990	536	22 462	15 569	12 265	3 304	38 031
Försäljningsintäkter	158	303	54	383	159	11 234	7 182	5 873	1 309	18 416
Avgiftsintäkter	101	671	7	299	154	3 806	4 317	3 469	848	8 123
Understöd och övriga intäkter	81	496	52	308	223	7 214	4 070	2 923	1 147	11 284
Verksamhets kostnader	-2 166	-9 787	-601	-5 984	-3 256	-74 096	-102 524	-86 682	-15 842	-176 620
Löner, arvoden o lönebikostnader	-1 332	-5 112	-174	-3 109	-1 589	-44 421	-48 358	-39 271	-9 087	-92 779
Köp av tjänster	-713	-3 015	-356	-1 993	-1 253	-17 198	-39 487	-34 892	-4 595	-56 685
Material, förmådenheter och varor	-84	-869	-51	-546	-310	-7 499	-7 907	-6 406	-1 501	-15 406
Understöd och övriga kostnader	-37	-791	-20	-336	-104	-4 978	-6 772	-6 113	-659	-11 750
Verksamhetsbidrag	-1 826	-8 317	-488	-4 994	-2 720	-51 634	-86 955	-74 417	-12 538	-138 589
Skatteintäkter	1 510	6 472	307	3 477	1 485	50 158	61 827	54 388	7 439	111 985
Kommunalskatt	1 366	5 494	274	3 314	1 384	41 931	56 236	49 937	6 299	98 167
Fastighetskatt	71	64	21	93	71	1 385	1 563	1 342	421	2 946
Övr. skatteint. o. samf.andelens										
avkastning	73	914	12	70	30	6 842	4 028	3 309	719	10 870
Landskapsandelar	721	3 016	150	2 220	1 979	9 391	31 652	25 919	5 793	41 043
Allmänna/generella landskapsandelar	479	1 863	92	1 437	721	2 755	19 081	16 513	2 568	21 836
Landskapsandelar för socialv.	12	647	46	332	421	5 462	6 774	5 189	1 585	12 243
Landskapsandelar för under-										
visning och kultur	230	506	12	451	437	1 174	5 797	4 217	1 580	6 971
Finansiella intäkter	0	2	0	2	2	1 455	79	32	47	1 534
Finansiella kostnader	-13	-26	-2	-18	-6	-198	-203	-152	-51	-401
Årsbidrag	392	1 147	-33	687	339	9 172	6 400	5 770	630	15 572
Avskrivningar och nedskrivningar	-170	-616	-29	-362	-205	-5 170	-5 959	-4 624	-1 135	-11 129
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	1 712	0	0	0	1 712
Räkenskapsperiodens resultat	222	531	-62	325	134	5 714	441	946	-505	6 155
Ökning (-) eller minskning (+)	0	191	0	0	0	0	1 085	1 013	72	1 085
Räkenskapsper. överskott/underskott	222	722	-62	325	134	5 714	1 526	1 956	-433	7 240

- Inför 2021 budgeterar kommunerna lägre verksamhetsintäkter och lägre verksamhetskostnader jämfört med budgeten (inklusive tilläggsbudget) 2020.
- Intäkterna förväntas bli 0,2 miljoner lägre och sluta på 66 miljoner euro. Kostnaderna budgeteras till 212 miljoner, en minskning med tre miljoner euro jämfört med budgeten för 2020.
- Skatteintäkterna förväntas öka med knappt två miljoner jämfört med bokslutet för 2019 och uppgå till 108 miljoner euro medan landskapsandelarna budgeteras till 34 miljoner euro, vilket är en minskning med en miljon euro jämfört med budgeten 2020. Orsaken till att landskapsandelarna minskar för kommunerna är att tre miljoner går direkt till Kommunernas socialtjänst.
- Det sammantagna årsbidraget slutar på minus tre miljoner och det sammanlagda resultatet för räkenskapsperioden 2021 budgeteras till -15 miljoner för de åländska kommunerna (källa: ÅSUB, Kommunernas och kommunalförbundens budget 2021).
- För Lemlands kommuns del budgeteras resultatet för räkenskapsperioden 2021 till -1,59 miljoner euro.

Beskrivning av uppdraget

Bakgrunden till uppdraget för arbetsgruppen är formulerad i budgeten för Lemlands kommun 2021:

- ***Kommunfullmäktige tillsätter en parlamentarisk arbetsgrupp som får i uppdrag att utarbeta en plan på hur kommunen kan få en ekonomi i balans fram till år 2024.***
- Medlemmar
 - Tony Asumaa, ordförande
 - Jennica Martelin, sekreterare
 - Robert Mansén, medlem
 - Jana Eriksson, medlem
 - Susanne Fagerström, medlem
 - Danny Lindqvist, medlem
 - Joel Lindholm, medlem

Resurser

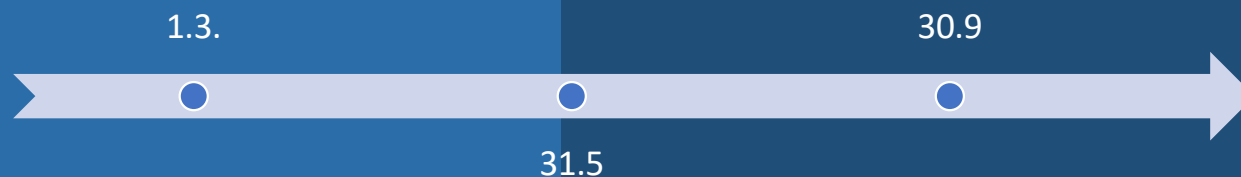
Tidtabell

Resurser och sakkunniga

- Eventuella kostnader för arbetsgruppen finansieras inom befintlig budget.
- Arbetsgruppen har rätt att föra dialog med sakkunniga.

Tidtabell

- Arbetsgruppen ska leverera en slutrapport senast den 30.9.2021 med förslag på åtgärder för att få kommunens ekonomi i balans fram till år 2024.
- En delrapport med åtgärder ska levereras senast den 31.5.2021 för att kunna beaktas i samband med fastställandet av direktiven för budget 2022.

Fokusområden

1. Målsättning & Varför

1. Beskriva målsättningen med uppdraget och varför det behöver göras.

2. Vad & Åtgärder

1. Identifiera och beskriva minst fem (5) konkreta åtgärder som behöver verkställas med start 2021 för att få kommunen ekonomi i balans fram till år 2024.

3. Hur & Process

1. Utforma ett förslag på en arbetsmetod eller processbeskrivning (inkluderande drivande och deltagande resurser) som behöver sättas på plats för att återupprepa arbetet med punkt 1 och 2.

Målsättning & Varför

Vad & Åtgärder

Hur & Process

1. Varför och målsättning

Varför?

Kommunens bokslut kommer att visa ett underskott för tredje året i rad:

- 2018: - 380 173 euro
- 2019: - 950 529 euro
- 2020: - 897 422 euro (e)
- Accumulerade underskott 2018-2020: - 2 228 124 €

Kommunens budget för 2021 visar ett underskott på:

- -1 592 257 euro

Målsättning

• Långsiktig målsättning

1. Utarbeta en plan på hur kommunen kan få en ekonomi i balans fram till år 2024.
2. Nyckeltalet Årsbidrag = 100 år 2024

• Årliga målsättningar

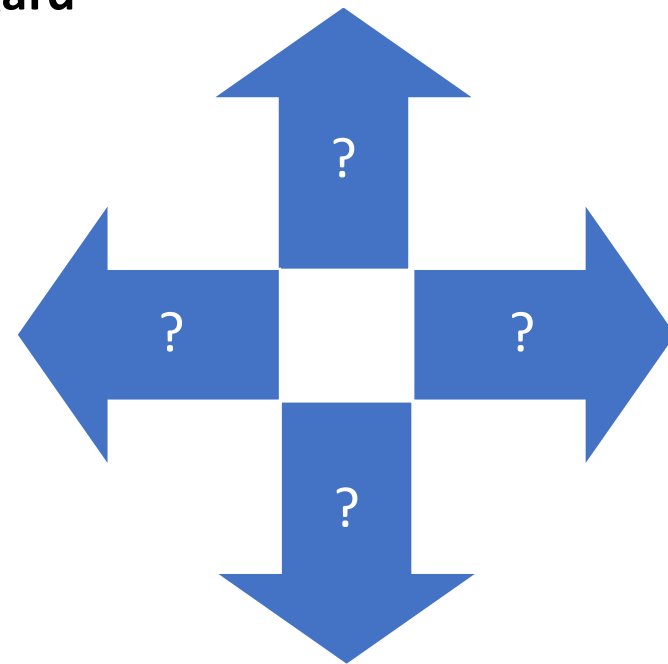
1. Öka verksamhetsintäkterna
2. Minska verksamhetskostnaderna
3. Driftsbidraget ska vara positivt åren 2022, 2023 och 2024 = 100
4. Årsbidraget år:
 1. 2022 = 10
 2. 2023 = 50
 3. 2024 = 100
5. Minska det årliga underskottet med minst 500 000 euro de kommande tre åren (2022, 2023 och 2024)

Vad - Intäkter

Vad

- Intäkter
 - Försäljningsintäkter
 - Avgiftsintäkter
 - Understöd och bidrag
 - Övriga verksamhetsintäkter

Åtgärd

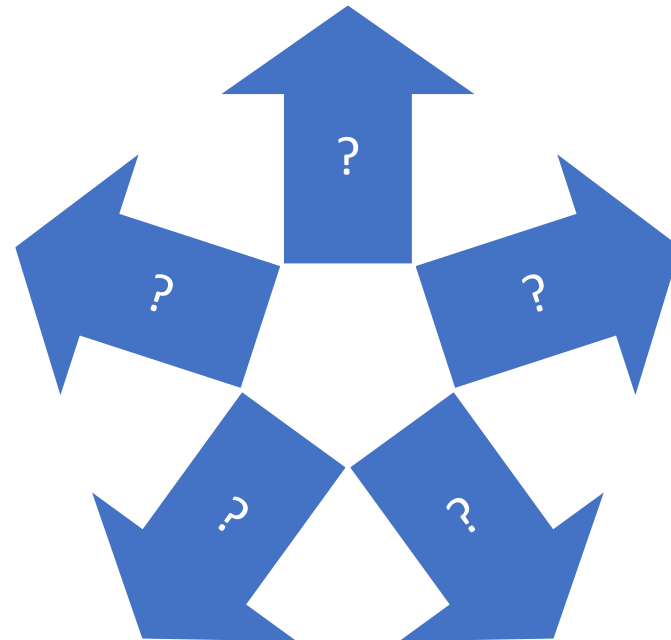

Vad - Kostnader

Vad

- Kostnader
 - Personalkostnader
 - Köp av tjänster
 - Material och förnödenheter
 - Understöd
 - Övriga verksamhetskostnader

Åtgärd

Vad – Ls-andelar och skatter

Vad

Ls-andelar

Åtgärd

• ?

Skatteinkomster

• ?

- Kommunalskatt
- Fastighetsskatt
- Samfundsskatt
- Källskatt

Vad – Finansiella intäkter & kostnader och avskrivningar

Vad

Finansiella intäkter

Åtgärd

- ?

Finansiella kostnader

- ?

Avskrivningar (investeringar)

- ?

Vad & Åtgärder – A. Sammandrag

STATISTIK	2019 Bokslut	2020 Budget (justerad)	2021 Budget
Befolkning 31.12	2 053	2 091	2 112
Skattesats	16,75 %	17,00 %	17,00 %
Verksamhetens utgifter (€'000)	-11 557 €	-11 425 €	-12 098 €
Verksamhetens intäkter (€'000)	2 011 €	1 942 €	2 028 €
Skatteinkomster (€'000)	6 532 €	7 052 €	6 384 €
Skatteinkomster, euro/inv.	3 182 €	3 374 €	3 023 €
Landskapsandel (€'000)	2 830 €	2 694 €	2 927 €
Årsbidrag (€'000)	-203 €	264 €	-788 €
Avskrivningar (€'000)	748 €	789 €	804 €
Årsbidrag i % av avskrivningarna	-27 %	33 %	-98 %
Lån 31.12 (€'000)	3 566 €	5 311 €	8 113 €
Lån, euro/inv.	1 737 €	2 540 €	3 842 €

Tabell 4. Sammandrag av kommunernas resultaträkningar 2020, 1 000 euro

	Brandö	Eckerö	Finn- ström	Fjällbo	Geta Hammar	Jomala	Kum- linge	Kökar	Lem- land
Verksamhetens intäkter	536	995	1 678	1 225	456	912	3 556	533	361
Försäljningsintäkter	194	485	551	583	183	383	2 262	216	103
Avgiftsintäkter	80	303	397	282	130	294	848	139	186
Understöd och övriga intäkter	262	207	730	360	143	235	446	178	72
Verksamhetens kostnader	-3 164	-6 196	-13 889	-4 705	-3 346	-8 237	-25 344	-2 377	-1 739
Löner, arvoden o lönebikostnader	-1 835	-2 799	-6 220	-2 893	-1 606	-3 515	-10 172	-1 458	-1 138
Köp av tjänster	-867	-2 513	-5 610	-1 121	-1 279	-3 651	-11 415	-589	-409
Material, förnödenheter och varor	-235	-538	-799	-506	-273	-569	-1 818	-228	-171
Understöd och övriga kostnader	-227	-346	-1 260	-185	-188	-502	-1 939	-102	-21
Verksamhetsbidrag	-2 628	-5 201	-12 211	-3 480	-2 890	-7 325	-21 788	-1 844	-1 378
Skatteintäkter	1 686	2 940	8 882	1 970	1 190	4 391	18 814	1 259	732
Kommunalskatt	1 354	2 659	8 274	1 477	1 061	4 181	17 246	1 157	653
Fastighetsskatt	32	43	155	133	113	87	281	92	74
Ov. skatteint. o. samfundelens avkastning	300	238	453	362	16	123	1 287	10	5
Landskapsandelar	1 052	2 745	4 182	1 457	1 826	3 417	4 751	892	603
Allmänna/generella landskapsandelar	394	1 381	2 836	638	1 058	2 183	3 105	389	334
Landskapsandelar för under- visning och kultur	282	937	865	442	432	728	838	293	101
Finansiella kostnader	376	427	481	377	336	506	808	210	168
Årsbidrag	-12	-5	-41	-4	-11	-1	-4	-5	-22
Avskrivningar och nedskrivningar	117	481	833	35	121	487	1 781	307	-65
Extraordinära poster	-327	-366	-693	-347	139	-440	-1 282	-141	-86
Räkenskapsperiodens resultat	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ökning (-) eller minskning (+)	-210	115	122	-382	-18	47	499	166	-151
Räkenskapsper. överskott/underskott	-185	115	122	-335	-18	47	1 321	166	-397
Lumpar	340	1 470	113	990	536	22 462	15 569	12 265	3 304
Försäljningsintäkter	158	303	54	383	159	11 234	7 182	5 873	1 309
Avgiftsintäkter	101	671	7	299	154	3 806	4 317	3 469	848
Understöd och övriga intäkter	81	496	52	308	223	7 214	4 070	2 923	1 147
Verksamhetens kostnader	-2 166	-9 787	-601	-5 984	-3 256	-74 096	-102 524	-86 682	-15 842
Löner, arvoden o lönebikostnader	-1 332	-5 112	-174	-3 169	-1 589	-44 421	-48 358	-39 271	-9 687
Köp av tjänster	-713	-3 015	-356	-1 993	-1 253	-17 198	-39 487	-34 892	-4 595
Material, förnödenheter och varor	-84	-869	-51	-546	-310	-7 499	-7 907	-6 406	-1 501
Understöd och övriga kostnader	-37	-791	-20	-336	-104	-4 978	-6 772	-6 113	-659
Verksamhetsbidrag	-1 826	-8 317	-488	-4 994	-2 720	-51 634	-86 955	-74 417	-12 538
Skatteintäkter	1 510	6 472	307	3 477	1 485	50 158	61 827	54 388	7 439
Kommunalskatt	1 366	5 494	274	3 314	1 384	41 931	56 236	49 937	6 299
Fastighetsskatt	71	64	21	93	71	1 385	1 563	1 342	421
Ov. skatteint. o. samfundelens avkastning	73	914	12	70	30	6 842	4 028	3 309	719
Landskapsandelar	721	3 016	150	2 220	1 579	9 391	31 652	25 919	5 733
Allmänna/generella landskapsandelar	479	1 863	92	1 437	721	2 755	19 081	16 513	2 568
Landskapsandelar för under- visning och kultur	12	647	46	332	421	5 462	6 774	5 189	1 585
Finansiella kostnader	230	506	12	451	437	1 174	5 797	4 217	1 580
Årsbidrag	0	2	0	2	1	1 455	79	32	47
Avskrivningar och nedskrivningar	-13	-26	-2	-18	-6	-198	-203	-152	-51
Extraordinära poster	392	1 147	-33	687	339	9 172	6 400	5 770	630
Räkenskapsperiodens resultat	-170	-616	-29	-362	-205	-5 170	-5 959	-4 824	-1 135
Ökning (-) eller minskning (+)	0	191	0	0	0	0	1 085	1 013	72
Räkenskapsper. överskott/underskott	222	722	-62	325	134	5 714	1 526	1 956	-433

Vad & åtgärder

1. Nyckeltal
2. Verksamhetsbidrag/ sektor
3. Investeringsnivån
4. Kommunalskatten
5. Strukturella åtgärder

Vad & Åtgärder – 1. Nyckeltal

Nyckeltal	2021	2022	2023	2024
Effektiviseringsåtgärder, €		368 037	353 931	289 331
Verksamhetsbidrag	-10 069 439	-9 701 401	-9 347 471	-9 059 140
Driftsbidrag	-758 932	-62 687	515 487	1 033 547
Årsbidrag, €	-788 252	-92 007	486 168	1004229
Årsbidrag, %	-98,0 %	-9,7 %	51,2 %	105,7 %
Resultat, €	-1 592 257	--1 042 007	-463 832	54 229

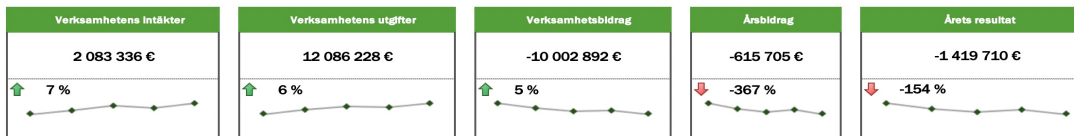
Effektiviseringsåtgärder									-368 037	-353 931	-289 331
Verksamhetsbidrag	-9 546 197	-9 147 732	-9 482 872	-9 502 843	-10 109 337	-10 064 941	-10 002 892	-10 069 439	-9 701 401	-9 347 471	-9 058 140
Landskapsandelar	2 830 072	2 694 227	2 694 227	2 694 227	2 905 374	2 927 149	2 926 507	2 926 507	2 926 507	2 926 507	2 926 507
Skatteinkomster	6 532 378	7 052 000	7 052 000	7 052 000	6 491 000	6 491 000	6 490 000	6 581 000	6 712 207	6 936 451	7 165 180
Driftsbidrag	-183 747	598 495	263 355	243 384	-712 962	-646 791	-586 385	-758 932	-62 687	515 487	1 033 547
Finansiella intäkter och kostnader	-19 083	-32 799	-32 799	-32 799	-29 320	-29 320	-29 320	-29 320	-29 320	-29 319	-29 318
Årsbidrag	-202 830	565 696	230 556	210 585	-742 282	-676 111	-615 705	-788 252	-92 007	486 168	1 004 229
Avskrivningar	-747 700	-789 238	-789 238	-789 238	-804 005	-804 005	-804 005	-804 005	-950 000	-950 000	-950 000
Räkenskapsperiodens resultat	-950 530	-223 542	-558 682	-578 653	-1 546 287	-1 480 116	-1 419 710	-1 592 257	-1 042 007	-463 832	54 229
Årsbidrag i %	-27,1 %	71,7 %	29,2 %	26,7 %	-92,3 %	-84,1 %	-76,6 %	-98,0 %	-9,7 %	51,2 %	105,7 %
	Bokslut 2019	Ursprunglig budget 2020	Justerad budget 2020	Ram 2021	Nämnd-förslag 2021	KD-förslag 2021	KS-förslag 2021	2021	2022	2023	2024

Vad & Åtgärder – 1. Nyckeltal – månatlig rapport

Nyckeltal

2021

Lemland

Lemland

VÄRDE	Budget 2021	Budget 2020	ÄNDRING I %	5-ÅRIG UTVECKLINGSTREND
Verksamhetens intäkter	2 083 000 €	1 942 000 €	↑ 7 %	
Verksamhetens utgifter	12 086 000 €	11 425 000 €	↑ 6 %	
Verksamhetsbidrag	-10 002 892 €	-9 482 872 €	↑ 5 %	
Årsbidrag	-615 705 €	230 556 €	↓ -367 %	
Årets resultat	-1 419 710 €	-558 682 €	↓ -154 %	
Skatteinkomster	6 490 000 €	7 052 000 €	↓ -8 %	
Landskapsandelar	2 926 507 €	2 694 227 €	↑ 9 %	

Lemland	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens intäkter	1 500 000 €	1 536 000 €	1 775 000 €	1 894 000 €	2 011 261 €	1 942 074 €	2 083 336 €
Verksamhetens utgifter	10 124 000 €	10 173 000 €	10 278 000 €	11 050 000 €	11 557 458 €	11 424 947 €	12 086 228 €
Verksamhetsbidrag	-8 624 000 €	-8 638 000 €	-8 503 000 €	-9 155 000 €	-9 546 000 €	-9 482 872 €	-10 002 892 €
Årsbidrag	375 000 €	1 075 000 €	1 279 000 €	292 000 €	-202 830 €	230 556 €	-615 705 €
Årets resultat	-289 000 €	409 000 €	613 000 €	-380 000 €	-950 530 €	-558 682 €	-1 419 710 €
Skatteinkomster	6 107 000 €	6 663 000 €	6 729 000 €	6 399 000 €	6 532 000 €	7 052 000 €	6 384 000 €
Landskapsandelar	2 908 000 €	3 067 000 €	3 067 000 €	3 060 000 €	2 830 000 €	2 694 227 €	2 926 507 €

Vad & Åtgärder – 2. Verksamhetsintäkter/ - kostnader per sektor

Resultaträkning (externa nettoutgifter)	Bokslut 2019	Ursprunglig budget 2020	Justerad budget 2020	Ram 2021	Nämnd-förslag 2021	KD-förslag 2021	KS-förslag 2021	Antagen budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Förvaltningssektorn											
Försäljningsinkomster	832	6 030	6 030	6 030	600	600	600	600			
Understöd och bidrag	59 235	34 674	34 674	34 674	46 174	46 174	46 174	46 174			
Övriga verksamhetsintäkter	12 328	31 600	31 600	31 600	180 050	235 050	235 050	180 050			
INTÄKTER	72 395	72 304	72 304	72 304	226 824	281 824	281 824	226 824			
Personalkostnader	-511 067	-527 040	-527 040	-502 040	-479 685	-484 239	-484 239	-484 239			
Köp av tjänster	-220 071	-212 488	-209 488	-1 649 236	-1 969 555	-1 931 566	-1 931 566	-1 931 566			
Materialinköp	-22 599	-12 090	-12 090	-12 090	-13 350	-13 350	-13 350	-13 350			
Understöd	-16 783	-11 350	-11 350	-11 350	-750	-750	-750	-5 627			
Övriga verksamhetskostnader	-12 156	-9 050	-9 050	-9 050	-8 400	-8 400	-8 400	-8 400			
KOSTNADER	-782 676	-772 018	-769 018	-2 183 766	-2 471 740	-2 438 305	-2 438 305	-2 443 182			
TOTALT	-710 281	-699 714	-696 714	-2 111 462	-2 244 916	-2 156 481	-2 156 481	-2 216 358	-88 654	-85 108	-81 704
Verksamhetsint/ verksamhetskostn.	9,25 %	9,37 %	9,40 %	3,31 %	9,18 %	11,56 %	11,56 %	9,28 %	-2 127 704	-2 042 596	-1 960 892
Äldreomsorgssektorn											
Försäljningsinkomster	113 702	71 100	64 467	6 100	26 100	54 600	54 600	54 600			
Avgiftsintäkter	349 218	357 850	357 850	154 000	154 000	154 000	154 000	154 000			
Understöd och bidrag	14 799	7 400	7 400	-	-	-	-	-			
Övriga verksamhetsintäkter	92 116	89 380	89 380	75 880	75 880	75 880	75 880	75 880			
INTÄKTER	569 835	525 730	519 097	235 980	255 980	284 480	284 480	284 480			
Personalkostnader	-2 892 038	-2 809 860	-2 861 841	-971 791	-1 095 721	-1 118 759	-1 118 759	-1 118 759			
Köp av tjänster	-1 492 713	-1 229 038	-1 559 038	-325 400	-427 345	-427 845	-427 845	-427 845			
Materialinköp	-162 925	-164 620	-164 620	-71 400	-71 400	-69 200	-69 200	-69 200			
Understöd	-547 534	-524 390	-524 390	-55 500	-55 500	-55 500	-55 500	-55 500			
Övriga verksamhetskostnader	-74 740	-58 700	-58 700	-700	-700	-700	-700	-700			
KOSTNADER	-5 169 950	-4 786 608	-5 168 589	-1 424 791	-1 650 666	-1 672 004	-1 672 004	-1 672 004			
TOTALT	-4 600 115	-4 260 878	-4 649 491	-1 188 811	-1 394 686	-1 387 524	-1 387 524	-1 387 524	-69 376	-65 907	-62 612
Verksamhetsint/ verksamhetskostn.	11,02 %	10,98 %	10,04 %	16,56 %	15,51 %	17,01 %	17,01 %	17,01 %	-1 318 148	-1 252 240	-1 189 628

Vad & Åtgärder – 2. Verksamhetsintäkter/ - kostnader per sektor

Utbildningssektorn									
Försäljningsinkomster	13 317	25 851,00	25 851,00	33 851	24 000	34 000	34 000	34 000	
Avgiftsintäkter	30 310	41 540,00	41 540,00	234 790	248 080	248 080	248 080	248 080	
Understöd och bidrag	32 104	28 411,00	28 411,00	28 811	7 877	7 877	7 877	7 877	
Övriga verksamhetsintäkter	1 986	1 818	1 818	1 818	1 800	1 800	1 800	1 800	
INTÄKTER	77 717	97 620	97 620	299 270	281 757	291 757	291 757	291 757	
Personalkostnader	-1 192 038	-1 274 479	-1 274 479	-2 976 494	-3 090 163	-3 183 719	-3 183 719	-3 183 719	
Köp av tjänster	-1 779 242	-1 805 119	-1 783 694	-1 881 849	-1 933 011	-1 920 612	-1 920 612	-1 920 612	
Materialinköp	-187 990	-192 709	-192 709	-285 929	-275 039	-270 539	-270 539	-270 539	
Understöd	-700	-750	-250	-292 640	-291 890	-291 890	-291 890	-291 890	
Övriga verksamhetskostnader	-3 747	-3 885	-3 885	-61 885	-61 683	-61 683	-51 683	-51 683	
KOSTNADER	-3 163 717	-3 276 942	-3 255 017	-5 498 797	-5 651 786	-5 728 443	-5 718 443	-5 718 443	
TOTALT	-3 086 000	-3 179 322	-3 157 397	-5 199 527	-5 370 029	-5 436 686	-5 426 686	-5 426 686	-162 801
Verksamhetsint/ verksamhetskostn.	2,46 %	2,98 %	3,00 %	5,44 %	4,99 %	5,09 %	5,10 %	5,10 %	-5 263 885
Kultur- och fritidssektorn									
Försäljningsinkomster	4 370	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	
Övriga verksamhetsintäkter	4 474	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	
INTÄKTER	8 844	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	
Personalkostnader	-125 198	-138 956	-133 608	-134 181	-136 574	-140 049	-140 049	-140 049	
Köp av tjänster	-79 458	-81 454	-81 454	-81 454	-79 769	-85 404	-85 404	-85 404	
Materialinköp	-26 420	-36 673	-36 673	-36 673	-36 165	-31 615	-31 615	-31 615	
Understöd	-49 830	-54 700	-44 500	-54 700	-54 700	-33 280	-33 280	-39 950	
Övriga verksamhetskostnader	-259	-200	-200	-200	-	-	-	-	
KOSTNADER	-281 165	-311 983	-296 435	-307 208	-307 208	-290 348	-290 348	-297 018	
TOTALT	-272 321	-303 983	-288 435	-299 208	-299 208	-282 348	-282 348	-289 018	-11 561
Verksamhetsint/ verksamhetskostn.	3,15 %	2,56 %	2,70 %	2,60 %	2,60 %	2,76 %	2,76 %	2,69 %	-277 457

Vad & Åtgärder – 2. Verksamhetsintäkter/ - kostnader per sektor

Byggnads- och miljösektorn											
Försäljningsinkomster	360 535	313 119	313 119	313 119	322 164	322 164	322 164	322 164			
Avgiftsintäkter	26 087	29 000	29 000	29 000	28 000	28 000	28 000	28 000			
Övriga verksamhetsintäkter	2 498	2 600	2 600	2 600	3 600	3 600	3 600	3 600			
INTÄKTER	389 120	344 719	344 719	344 719	353 764	353 764	353 764	353 764			
Personalkostnader	-123 538	-100 852	-100 852	-100 852	-103 753	-104 710	-104 710	-104 710			
Köp av tjänster	-331 102	-316 415	-303 415	-316 415	-315 470	-308 970	-308 970	-308 970			
Materialinköp	-6 227	-8 970	-8 970	-8 970	-7 150	-7 150	-7 150	-7 150			
Understöd					-1 300	-1 300	-1 300	-1 300			
Övriga verksamhetskostnader	-7 522	-6 420	-6 420	-6 420	-9 930	-9 930	-9 930	-9 930			
KOSTNADER	-468 389	-432 657	-419 657	-432 657	-437 603	-432 060	-432 060	-432 060			
TOTALT	-79 269	-87 938	-74 938	-87 938	-83 839	-78 296	-78 296	-78 296	-3 915	-3 719	-3 533
Verksamhetsint/ verksamhetskostn.	83,08 %	79,67 %	82,14 %	79,67 %	80,84 %	81,88 %	81,88 %	81,88 %	-74 381	-70 662	-67 129
Tekniska sektorn											
Försäljningsinkomster	775 099	789 037	789 037	789 037	770 781	770 781	751 031	751 031			
Avgiftsintäkter	8 839	16 251	16 251	16 251	15 634	15 634	15 634	15 634			
Övriga verksamhetsintäkter	99 496	86 946	86 946	86 946	87 446	87 446	87 446	87 446			
INTÄKTER	883 434	892 234	892 234	892 234	873 861	873 861	854 111	854 111			
Personalkostnader	-428 742	-426 340	-426 340	-426 340	-420 773	-430 560	-430 560	-430 560			
Köp av tjänster	-473 067	-352 609	-352 609	-352 609	-462 021	-460 381	-395 582	-395 582			
Materialinköp	-653 221	-612 225	-612 225	-612 225	-591 269	-590 069	-590 069	-590 069			
Understöd	-12 786	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-	-			
Övriga verksamhetskostnader	-54 988	-48 390	-48 390	-48 390	-47 890	-47 890	-47 890	-47 890			
KOSTNADER	-1 622 804	-1 446 564	-1 446 564	-1 446 564	-1 528 953	-1 535 900	-1 464 101	-1 464 101			
TOTALT	-739 370	-554 330	-554 330	-554 330	-655 092	-662 039	-609 990	-609 990	-30 500	-28 975	-27 526
Verksamhetsint/ verksamhetskostn.	54,44 %	61,68 %	61,68 %	61,68 %	57,15 %	56,90 %	58,34 %	58,34 %	-579 491	-550 516	-522 990
Brand- och räddningssektorn											
Försäljningsinkomster	4 093	3 500	3 500	3 500	4 000	4 000	4 000	4 000			
Avgiftsintäkter	5 862	4 600	4 600	4 600	5 400	5 400	5 400	5 400			
Övriga verksamhetsintäkter	-38										
INTÄKTER	9 917	8 100	8 100	8 100	9 400	9 400	9 400	9 400			
Personalkostnader	-450	-441	-441	-441	-588	-588	-588	-588			
Köp av tjänster	-38 585	-35 506	-35 506	-35 506	-34 591	-34 591	-34 591	-34 591			
Materialinköp	-12 127	-14 200	-14 200	-14 200	-16 268	-16 268	-16 268	-16 268			
Understöd	-17 120	-17 120	-17 120	-17 120	-17 120	-17 120	-17 120	-17 120			
Övriga verksamhetskostnader	-476	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400			
KOSTNADER	-68 758	-69 667	-69 667	-69 667	-70 967	-70 967	-70 967	-70 967			
TOTALT	-58 842	-61 567	-61 567	-61 567	-61 567	-61 567	-61 567	-61 567	-1 231	-1 207	-1 183
Verksamhetsint/ verksamhetskostn.	14,42 %	11,63 %	11,63 %	11,63 %	13,25 %	13,25 %	13,25 %	13,25 %	-60 336	-59 129	-57 946

Vad & Åtgärder – 3. Investeringsnivån 2022-2024

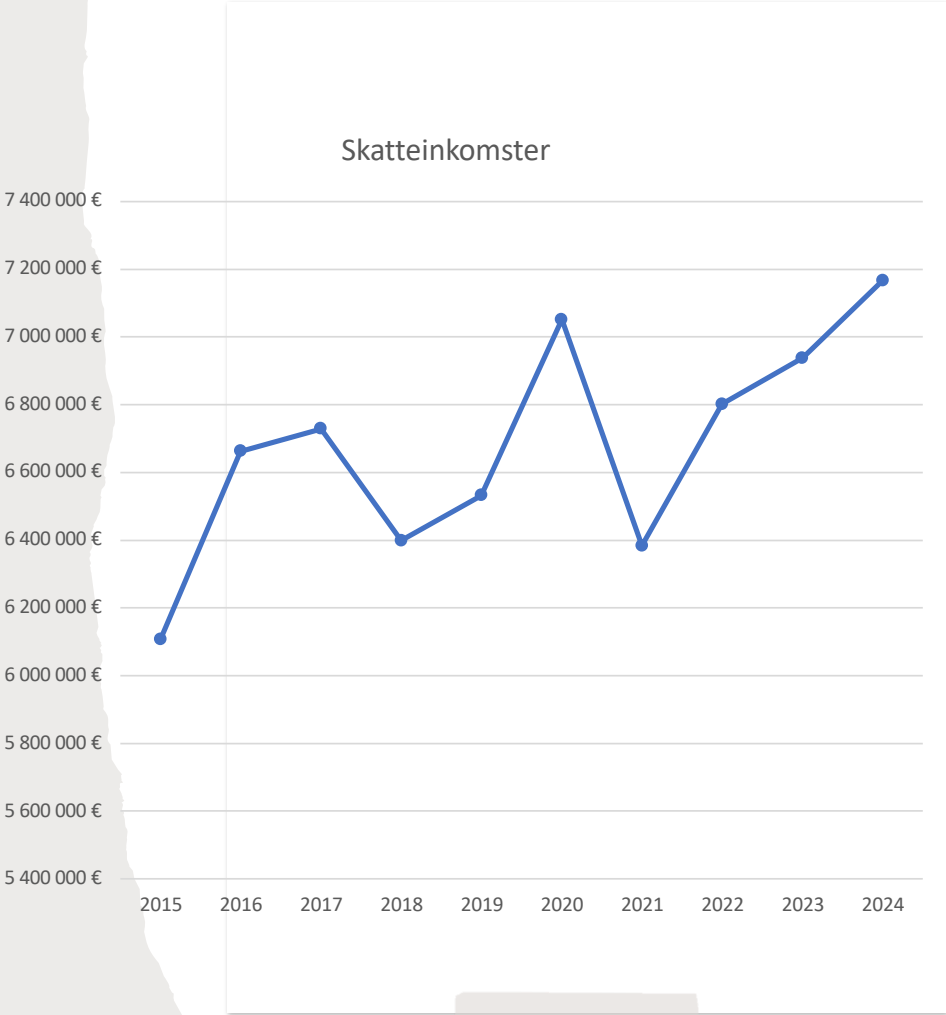
Investeringar och avskrivningar 2019 - 2024

Vad & Åtgärder – 4. Nivå på kommunalskatten

- 2019: 16,75
- 2020: 17,00
- 2021: 17,00
- 2022: 17,50
- 2023: 17,50
- 2024: 17,75

- 1,00 = 360 000 euro
- 2,00 = 720 000 euro
- 3,00 = 1 080 000 euro
- 4,00 = 1 440 000 euro
- 5,00 = 1 800 000 euro

Vad & Åtgärder – 5. Strukturella åtgärder

Realisering/ planering av kommunens egendom

- Skog, mark, åkrar (inventera och se vad som behövs/ inte behövs)
- Fastigheter

Planering av kommunens egendom

- Utreda "planeringsverktyget" – hur, var och i vad skall kommunen delta ? (planerande av områden)
- Vilka ha begärt att få områden planerade? Lista på begärda planerad områden.
- Planera olika typer av boenden på olika platser
- Utreda möjligheten av att Fastighetsverket kunde bygga/ äga/ sköta om kommunens fastigheter

Samverkanslösningar

- Köpa tjänster av andra kommuner (planläggning, bygg, etc.)
- Sälja tjänster till andra kommuner (ekonomiförvaltning, löneräkning, etc)

Vad & Åtgärder – 5. Strukturella åtgärder

Förändringar av kommunernas uppgifter

- Fritidssektorn – undersök om de kan köpas av tredje part
- Kan föreningar inom tredje sektorn ordna fritidsverksamhet – motprestation för bidrag
- Se över serviceproduktionen i kommunen – måste kommunen producera den själv (fastighet, äldreomsorg, etc)

Förändring av organisationsstruktur

- Färre nämnder (går att ta bort tekniska o äldreomsorgsnämnden). Övrigt måste finnas enligt lag.
- Se över barnomsorgen – möjlighet men en avdelning till på nya dagiset
- Se över skolans organisation/ klassindelning

Vad & Åtgärder – 5. Strukturella åtgärder

Bedömning av digitaliseringens potential

- Digitalisera biblioteket – ökar servicenivån
- Gör en social mediastrategi
- Utred vad som går att digitalisera

Nyetablering av företag

- Marknadsför Lemland för företagare
- Uppmana företagare att kontrollera företagets hemort
- Utveckla regionen (Lemland, Lumparland, Föglö) enligt budget 2021 s. 26, verksamhetsmål 12.

Sammandrag av åtgärder 2022-2024

1. Nyckeltal

- Årsbidrag i %: 100 % senast år 2024.
- Övriga nyckeltal i kriskommunlagen måste uppfyllas senast 2024.

2. Verksamheten

- De angivna budgetramarna för 2022-2024 måste hållas för alla sektorer. Kommunen kan inte låna till driften.

3. Investeringsnivån

- Investeringsnivån för åren 2022-2024 mellan 300.000-500.000 euro.
- Investeringarna får ej överskrida 500.000 euro/ år pga att likvida medel inte finns.

4. Kommunalskatten

- Kommunalskatten 17,50 euro år 2022. Effekten + 180.000 euro.

5. Strukturella åtgärder

- En nämndstruktur bör genomföras för att effektivisera förvaltningen och minska byråkratin.
- Övriga strukturella åtgärder bör förverkligas i mån av möjlighet enligt punkt 5 i rapporten.

Lemland den 21.9.2021

Tony Asumaa, ordförande

Jana Eriksson, medlem

Robert Mansén, medlem

Joel Lindholm, medlem

Danny Lindqvist, medlem

Susanne Fagerström, medlem

Jennica Martelin, ekonomichef

Sammandrag av Finlands kommunförbunds skatteprognosfil för 2025 (maj 2024)

I den preliminära resultaträkningen i budgetdirektiv 2025 har skatterna upptagits enligt beslutad inkomstskattesats på 17,50 %.

Lemland	17,50 %				1 000 €
SAMMANDRAG					
REDOVISNINGÅR	2023	2024**	2025**	2026**	2027**
Skatteslag					
Kommunalskatt	8 212	7 440	8 842	8 560	9 316
Ändring %	6,6	-9,4	18,8	-3,2	8,8
Samfundsskatt	126	98	101	107	110
Ändring %	-25,2	-22,3	3,0	5,7	3,0
Fastighetsskatt	351	347	350	350	350
Ändring %	1,0	-1,1	0,9	0,0	0,0
SKATTEINKOMSTER	8 689	7 885	9 293	9 017	9 777
Ändring %	5,7	-9,3	17,9	-3,0	8,4

Lemland	17,80 %				1 000 €
SAMMANDRAG					
REDOVISNINGÅR	2023	2024**	2025**	2026**	2027**
Skatteslag					
Kommunalskatt	8 212	7 440	8 981	8 760	9 502
Ändring %	6,6	-9,4	20,7	-2,5	8,5
Samfundsskatt	126	98	101	107	110
Ändring %	-25,2	-22,3	3,0	5,7	3,0
Fastighetsskatt	351	347	350	350	350
Ändring %	1,0	-1,1	0,9	0,0	0,0
SKATTEINKOMSTER	8 689	7 885	9 432	9 217	9 962
Ändring %	5,7	-9,3	19,6	-2,3	8,1

KOMMUNVIS SKATTEPROGNOSFIL FÖR KOMMUNENS SKATTEINKOMSTER

30.05.2024

Kommunförbundets uppdaterade skatteprognosfil för de åländska kommunerna innehåller flera exceptionella osäkerheter

Beskattningen 2023 som verkställs orsakar märkbara osäkerheter i kommunalskatteprognosen för de åländska kommunerna. Detta berör främst uppskattningarna för kommande års skatteinkomster. De huvudsakliga osäkerheterna i härrör till vårdreformen på Fasta Finland och dessutom det höjda grund- och resekostnadsavdraget som gjordes på Åland för skatteåret 2023. I prognosverktyget från hösten ifjol har man tillämpat Finansministeriets kommunspecifika kalkyler om vårdreformens verkningar på de enskilda kommunernas avdrag skatteåret 2023. För det höjda grund- och resekostnadsavdraget har Landskapsstyrelsen uppskattningar om verkningarna på kommunalskatten tillämpats.

Enligt Skatteförvaltningens förhandsuppgifter per 27.5. (om debiterade kommunalskatter i de åländska kommunerna skatteåret 2023) skulle de negativa verkningarna av de ovan nämnda märkbara ändringarna i skattegrunden vara mindre än vad man i tidigare prognoser uppskattade. Finansministeriets och Landskapsstyrelsens uppskattningar över avdragen 2023 är således den huvudsakliga orsaken till att kommunalskattens utfall 2024 kommer att bli bättre än de uppställda prognoserna från hösten ifjol. Samtidigt har kommunalskatteprognosen för 2024 i hela landet förbättrats med närmare 100 miljoner euro från förra hösten.

Det kommer trots allt att ske märkbara negativa korrigeringar i kommunalskatteredovisningarna i november och december då beskattningen 2023 har verkställts. Dessa förväntas nu alltså bli mindre jämfört med tidigare uppskattningar. Eftersom det i nuläget inte finns några statistikuppgifter över avdragen 2023, blir uppskattandet för avdragens utveckling för de kommande skatteåren likaså osäkert. Först vid årsskiftet publiceras detaljerade statistikuppgifter om skatteåret 2023 varefter prognostiserandet ur denna synvinkel underlättas märkbart.

Utöver det osäkra utgångsläget innehåller de kommande åren ytterligare märkbara osäkerheter. I samband med regeringen Petteri Orpos ramförhandlingar i april gjordes det beslut om märkbara ändringar i kommunernas skattegrund. Besluten berör direkt kommunerna på Fasta Finland och i skrivande stund är det osäkert i vilken omfattning dessa beslut kommer att beröra de åländska kommunerna. Den största ändringen är förvärvsinkomstavdragets slopande från kommunalskatten från och med nästa år. Så att den enskilde skattebetalares ställning inte ändras höjdes samtidigt arbetsinkomstavdraget som i huvudsak dras av från statens inkomstbeskattning. Kommunalskatten ökar till en följd av slopandet av förvärvsinkomstavdraget i nettobelopp med ca. 340 miljoner euro/år i hela landet.

Även pensionsinkomsternas beskattning skärptes i enlighet med regeringens rambeslut. Skatteskärpningen genomfördes via en minskning av pensionsinkomstavdraget och dess effekt på den totala kommunalskatten är omkring +30 miljoner euro/år i hela landet. Kommunalskatten ökar också till en följd av förändringarna i försäkringspremierna. I praktiken innebär denna ändring att arbetslöshetsförsäkrings- och dagpenningsspremierna minskas ytterligare från och med nästa år. De nämnda premierna är avdragsgilla och förbättrar således på den kommunalskatten med närmare +70 miljoner/år i hela landet från och med nästa år.

Enligt uppgift från Landskapsregeringen skulle dessutom det åländska sjukdomskostnadsavdraget slopas från den åländska kommunalskatten från och med nästa år. I övrigt är det som nämnt osäkert till vilken omfattning de ovan nämnda ändringarna i skattegrunden kommer att beröra de åländska kommunerna, eftersom Landskapsregeringen inte fattat några beslut gällande avdragen som berör Fasta Finlands kommuner.

Grova uppskattningar om debiterade och redovisade skatter

För kalenderåret 2023 är de redovisade skatterna slutliga och debiterade skatterna för skatteåret 2023 baserar för sig på Skatteförvaltningens förhandsuppgift per 27.5. om debiterad kommunal- och samfundsskatt. Samfundsskatten innehåller också ett antagande om dess förverkligande som baserar sig på uppgifter om hur skatteåret 2022 verkställdes från nuläget tills verkställd beskattning.

I kommunalskattens uppskattningar för skatteåren 2025–2027 har besluten om ändringarna i skattegrunden på riksnivå och det slopade sjukdomskostnadsavdraget på Åland beaktats fullt ut. I övrigt baserar sig förvärvsinkomsternas uppskattade kommunspecifika utvecklingar på hela landets motsvarande uppskattningar samt bland annat på uppskattad åldersgruppsvis befolkningsprognos i kommunen åren 2024–2027. För skatteåret 2023 baserar sig förvärvsinkomsternas utveckling på Inkomstregistrets uppgifter gällande betalda löner, pensioner samt övriga förvärvsinkomster år 2023.

Vänligen observera att alla uppgifter endast är riktgivande och kan ändra märkbart ännu. För uppställandet skatteprognosverktyget bör det finnas klara besked om hur samtliga avdrag i kommunalskatten 2023 ser ut i de åländska kommunerna. Finlands Kommunförbund har därmed begärt att Skatteförvaltningen redogör för kommunvisa förhandsuppgifter om dessa snarast. Speciellt gällande grund- och arbetsinkomstavdraget där de största osäkerheterna finns. Därtill måste det finnas klara besked gällande alla beslut om ändringar i skattegrunden som inverkar på kommunernas skatteinkomster från och med nästa år.

Den debiterade samfundsskatten förväntas minska med närmare -23 % för skatteåret 2023 på Åland. Därefter följer en måttlig årlig ökning med 2 % för skatteåren 2024–2026. På basen av senast slutförda beskattningar, förväntas ca. 90 % av de debiterade samfundsskatterna redovisas som förskottsskatter under samma kalenderår. I kommunvisa uppskattningarna har samfundsskattens slutliga kommunvisa utdelningsandelar för skatteåret 2024 tillämpats.

I övrigt baserar sig den uppdaterade skatteprognosfilen i huvudsak på uppskattningarna om skatternas utveckling i vårens kommuneekonomiprogram. Dessutom har diskussioner om skatternas kommande års utveckling förts med Finansministeriet. I prognosen har vi också beaktat de faktiska skatteredovisningarna fram till maj, befolkningsuppgifterna för 2023 (samt därav härledda befolkningsprognoser) samt fastighetsskattens förhandsuppgifter för skatteåret 2024.

Kontaktuppgifter

Benjamin Strandberg, sakkunnig
tel. +358 50 594 0603
fornamn.slaktnamn@kommunforbundet.fi

Budgetdirektiv 2025 Lumparlands kommun

Dnr. LE/438/2024

§ 46 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 29.8.2024

I enlighet med 115§ i förvaltningsstadgan har kommunstyrelsen i Lumparlands kommun fastställt direktiv till förvaltningarna inför beredningen av budget 2025

Budgetramen för tekniska sektorn 2025 är 1,12% högre än 2024. Det innebär att tekniska sektorns budgetram 2025 är 215 000 euro

Den sista inlämningsdagen av förvaltningarnas budgetförslag är 27.9.2024. Innan ska tekniska nämnden behandla budgetmaterialet.

Tekniska chefens förslag

Tekniska nämnden antecknar ärendet till kännedom

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Bilagor Budgetdirektiv 2025 19.6.2024

Budgetdirektiv 2025

Lumparlands kommun

*Lumparlands kommun***INNEHÅLLSFÖRTECKNING**

1. Allmänna direktiv	2
2. Tidsplan.....	2
3. Budgetramar för 2025	2
3.1. Förkortad resultaträkning för rambudget 2025.....	3
3.2. Budgetram per förvaltning för 2025	4
4. Investeringar	4
5. Ekonomiplan 2026-2027.....	4
6. Budgetens uppställning	5
7. Närmare upplysningar	5

Lumparlands kommun

Antagna kommunstyrelsen genom § 102/19.6.2024.

1. ALLMÄNNA DIREKTIV

I enlighet med 115 § i förvaltningsstadgan har kommunstyrelsen fastställt direktiv till förvaltningarna inför beredningen av budget 2025.

Direktiven baserar sig på en uppskattning av den ekonomiska utvecklingen inom kommunens verksamhet. Varje äskande ska föregås av en noggrann behovsprövning i respektive förvaltning.

Budgeteringsarbetet utgår från den lagstadgade verksamheten för att därefter se om medel räcker till för den icke lagstadgade verksamheten. Förvaltningarna bör hålla sig inom den angivna budgetramen. Ifall en förvaltnings äskande om medel i budget av någon anledning överskrider den angivna ramen ska följande uppges i budgetförslaget:

- Motivering varför angiven ram överskrids.
- Utgifter eller inkomster per konto för områden som skulle kunna bortprioriteras för att anslagen inte ska överstiga angiven ram.
- Konsekvenserna av eventuell bortprioritering.

Punkterna ovan är väsentliga för att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska ha information om eventuella konsekvenser av beslut om omprioriteringar.

2. TIDSPLAN

Inlämning av förvaltningarnas budgetförslag	27.9.2024
Inlämning av presentationer för budgetseminariet	11.10.2024
Budgetseminarium	15.10.2024
Kommunstyrelsens första behandling	6.11.2024
Kommunstyrelsens andra behandling	27.11.2024
Kommunfullmäktiges beslut om budget 2024	4.12.2024

3. BUDGETRAMAR FÖR 2025

Ramen grundar sig på budget 2024 med beaktande av den ekonomiska utvecklingen och är uppdelad i externa nettokostnader. Det tillkommer sedan interna kostnader och avskrivningar men dessa räknas ut av centralförvaltningen.

Skatteinkomsterna är beräknade enligt Finlands kommunförbunds skatteprognos publicerad i maj 2024.

Landskapsandelarna brukar beräknas utifrån landskapsregeringens prognos som vanligtvis kommer kommunerna tillhanda i början av juni. Ingen sådan har inkommit

Lumpharlands kommun

ännu. Landskapsandelarna räknas således på det som kommunen har budgeterat för år 2024, minus landskapsandel för träningsundervisning.

3.1. Förkortad resultaträkning för rambudget 2025

	Bokslut 2023	Budget 2024	Ram 2025	Förändring 2024-2025
Verksamhetsbidrag	-2 563 029,45	-2 688 833,05	-2 467 200,00	221 633,05
Kommunal inkomstskatt	1 546 890,11	1 480 000,00	1 456 000,00	-24 000,00
Fastighetsskatt	81 557,61	85 000,00	84 000,00	-1 000,00
Andel av samfundsskatt	47 881,42	30 000,00	44 000,00	14 000,00
Källskatt	8 127,12	7 000,00	8 000,00	1 000,00
SKATTEINKOMSTER	1 684 456,26	1 602 000,00	1 592 000,00	-10 000,00
LANDSKAPSANDELAR O. KOMPENSATIONER	819 763,11	826 466,00	788 000,00	-38 466,00
Driftsbidrag	-58 810,08	-260 367,05	-87 200,00	173 167,05
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-17 053,50	-115 360,83	-115 000,00	360,83
Årsbidrag	-75 863,58	-375 727,88	-202 200,00	173 527,88
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-170 641,13	-181 612,00	-182 000,00	388,00
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN	-246 504,71	-557 339,88	-384 200,00	173 139,88

*Lumparlands kommun***3.2. Budgetram per förvaltning för 2025**

Extern budgetram per förvaltning för 2025 exkl. avskrivningar	Bokslut 2023	Budget 2024	Budgetram 2025	Förändring 2024-2025
Centralförvaltningen	-259 658,11	-267 669,90	-265 000,00	2 669,90
Lantbruksnämnden	-7 271,00	-10 821,00	-7 200,00	3 621,00
Samordnad socialtjänst	-337 853,86	-332 965,95	-335 000,00	-2 034,05
Äldreomsorgsförvaltningen	-702 481,74	-827 031,78	-750 000,00	77 031,78
Bildningsförvaltningen	-907 632,76	-911 363,52	-772 000,00	139 363,52
Barnomsorg inkl. hemvårdsstöd	-198 862,54	-266 087,08	-230 000,00	36 087,08
Lumparlands skola	-332 895,79	-335 364,44	-325 000,00	10 364,44
SÅUD	-283 523,06	-257 174,00	-217 000,00	40 174,00
Träningsundervisningen	-45 498,06	-28 000,00	0,00	28 000,00
Kultur- och fritidsförvaltningen	-48 748,06	-57 809,90	-57 000,00	809,90
Byggnads- och miljönämnden	-24 237,09	-25 659,00	-25 000,00	659,00
Tekniska nämnden	-235 286,79	-212 603,00	-215 000,00	-2 397,00
Ålands räddningsmyndighet	-40 106,11	-42 909,00	-41 000,00	1 909,00
Totalt	-2 563 275,52	-2 688 833,05	-2 467 200,00	336 258,57

4. INVESTERINGAR

Inköp som är mindre än 10 000 euro netto klassas som så kallade förbrukningsinventarier och budgeteras således inom driftsbudgeten. Inköp om 10 000 euro eller mer ska budgeteras som en investering. Investeringar görs upp för budgetåret 2025 samt planperioden 2026–2027. Planperioden ska inte användas till att lägga in de investeringar som inte ryms eller hinns med under 2025 utan en bedömning av det faktiska investeringsbehovet för perioden ska göras av förvaltningarna inför budget 2025. För investeringar finns ingen angiven ram utan förvaltningarna äskar om de investeringar som de anser vara nödvändiga under perioden.

Oavslutade investeringsprojekt överflyttas under bokslutsbehandlingen för den gångna räkenskapsperioden till den nya räkenskapsperioden. Centralförvaltningen stämmer av med övriga förvaltningar vilka investeringsprojekt som ska överflyttas. Detta gäller både projekt som inte påbörjats och projekt som påbörjats men ännu inte är till fullo verkställda.

5. EKONOMIPLAN 2026-2027

Det ankommer på förvaltningarna att sätta upp eventuella målsättningar för ekonomiplan 2026–2027. Eventuella behov av investeringar ska, som nämnts under investeringsavsnittet, även de upptas i ekonomiplanen. Ekonomiplanen är en del av

Lumparlands kommun

budget 2025 och förvaltningarna ska således skriva in sina eventuella målsättningar för 2026–2027 direkt i det uppgjorda förslaget till budget 2025.

I ekonomiplanen ska även framgå en landskapsandelskalkyl, en skattekalkyl, en lånekalkyl, en resultaträkning och en finansieringsanalys för 2026–2027. Dessa kalkyler görs upp av centralförvaltningen.

Sammanfattningsvis ska således förvaltningarna framställa eventuella målsättningar och investeringar för ekonomiplan 2026–2027, resten av ekonomiplanen görs upp av centralförvaltningen.

Ekonomiplan 2026–2027 är inte bindande utan utgör en ekonomisk planering.

6. BUDGETENS UPPSTÄLLNING

I förvaltningarnas budgetförslag ska framgå anslag och beräknade inkomster under förvaltningarnas olika resultatenheter. Den slutliga budgeten är bindande till vardera förvaltningens totala budgetram bortsett från lönerelaterade anslag och eventuella av kommunfullmäktige öronmärkta anslag. Förvaltningarna ska alltid budgetera tillräckligt med medel för löner och lönebidrag.

Eventuella tillfälliga äskanden för budgetåret ska motiveras särskilt med en beräknad merkostnad för detta. Även ifall tillfälliga äskanden håller sig inom den angivna ramen ska de tydligt framgå i förvaltningarnas budgetförslag.

Eventuella målsättningar för budgetåret ska tydligt framgå i förvaltningarnas budgetförslag och kommunstyrelsen vill göra förvaltningarna uppmärksamma på att alla målsättningar som är med i budget ska redovisas med en måluppföljning i bokslutet för det ifrågavarande budgetåret.

I övrigt ska budgettexterna- och tabellerna uppgöras enligt föregående års budget och centralförvaltningen kommer tillse att det slutliga budgetförslaget har ett enhetligt utseende.

7. NÄRMARE UPPLYSNINGAR

Kontakta kommunkansliet för närmare upplysningar, beräkning av löner och annan hjälp avseende budgetarbetet.

Uppföljning av verksamhetsmål och driftsbudget

Dnr. LE/445/2024

§ 47 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 29.8.2024

31.07.2024 var 54,09% av tekniska sektorns driftsbudget förbrukad. Enligt en linjär förbrukning skulle 59% vara använt.

Tekniska chefens förslag

Tekniska nämnden antecknar ärendet till kännedom.

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Bilagor Verksamhetsmål 2024, uppföljning augusti

Verksamhetsmål 2024

MÅL	METOD	SEKTOR	ANSVARIG	PRIORITET	STATUS	% SLUTFÖRT	ANTECKNINGAR
Förtydliga förväntningar och förutsättningar för alla tjänster och befattningar inom sektorn. Effektivisera beslutsgångar.	Uppdatera tjänste- och befattningsbeskrivningar. Uppgöra en plan och prioritering på övergripande processer. Påbörja framtagande av övergripande processer för att skapa en tydlig helhetsbild utgående från planen.	Tekniska sektorn	Teknisk chef	Normalt	Pågår		Avstämningsmöten inom tekniska sektorn kommer att hållas varannan vecka. Detta är ett första steg i att avdelningen ska jobba med rätt saker i rätt tid.
Utreda systemstöd för i sektorn ingående arbetsmoment.	Utreda införande av ersättande system för att minska antalet system i användning inom sektorn.	Tekniska sektorn	Teknisk chef	Normalt	Ej påbörjat		När det nya ekonomisystemet är implementerat kan man utreda systemstöd vidare.
Införande av fjärravlästa vattenmätare.	Kartlägga och definiera ett område som skulle vara lämpligt som pilotområde för införande av fjärravlästa vattenmätare för privata fastigheter.	Tekniska sektorn	Teknisk chef	Högt	Pågår	50 %	1st områdesmätare och 30st hushållsmätare är beställda. Mätarna kommer under september att installeras på Björkudden, som kommer att fungera som testområde. Planering för mätarbrunn till områdesmätare pågår.
Processbeskrivning av återkommande arbetsuppgifter.	Framtagande av processbeskrivningar för att effektivisera det dagliga arbetet och skapa ett bättre flöde i verksamheten.	Tekniska sektorn	Teknisk chef	Normalt	Pågår	25 %	En återkommande punkt under avdelningsmötena kommer att vara processbeskrivningar. En bättre överblick i vad var och en utför för dagliga arbetssysslor behöver finnas på avdelningen. Det kan sedan leda till en omfördelning av arbetsuppgifter som effektiviserar flödet.
Robotgräsklippare till kommunen.	Installera en robotgräsklippare på ett testområde.	Tekniska sektorn	Teknisk chef	Högt	Pågår	25 %	Hämtat in offerter på robotklippare. Alternativ ett, med en stor och en liten klippare som sköter området blir kostnaden ca. 32 000€. Om man väljer alternativ två, med tre små klippare blir kostnaden ca. 16 000€. Då bevättning sker nattetid och klipparna kräver en arbetstid på 12h/dygn så det kommer att finnas vissa utmaningar tidsmässigt.
OVK i kommunens byggnader.	Följa OVK-planen.	Tekniska sektorn	Teknisk chef	Högt	Pågår	100 %	✓ Ventilationsrengöring och OVK utförd i daghemmen Bullerboda, Saltkråkan och Gyllivan under juli månad.
Utreda driften av Bengtsböle.	Kontakta föreningar eller privata aktörer.	Tekniska sektorn	Teknisk chef	Normalt	Ej påbörjat		Kommentar från styrelsen: kolla om LIF vill drifta det.

MÅL	METOD	SEKTOR	ANSVARIG	PRIORITET	STATUS	% SLUTFÖRT	ANTECKNINGAR
Utreda möjligheten till EU-medel för byte av belyningspunkter till LED.	Söka EU-medel.	Tekniska sektorn	Teknisk chef	Normalt	Pågår		Varit i kontakt med flertalet personer men inte kommit vidare i frågan.

Hastighetsbegränsning samt skyltning av Granholmsvägen

Dnr. LE/147/2022

Beslutshistorik

§ 21 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 30.3.2023

Från protokoll Kgfe §55 den 11.04.2012, kan det konstateras att fullmäktige beslutat om att inleda ett övertagande av Granholmsvägen till kommunalväg.

Kgfe §55 föregås av behandling i kommunstyrelsen §81 den 12.3.2012, där det i beslutet finns specificerat att,

"Verkställigheten gällande övertagande av vägen till kommunalväg kräver att tekniska nämnden slutligen godkänner den grundrenoverade vägen och att denna uppfyller kommunens kriterier för kommunalvägs standard".

I och med slutsyn förrättad vid Granholmsvägen den 14.2.2023 tillsammans med Landskapsregeringens representanter, kan det konstateras att Granholmsvägen övertas formellt till kommunalväg. Ärendet gällande övertagande har även behandlats i tekniska nämnden på sammanträde den 30.3.2023, §20.

I protokoll från slutsyn kan följande utläsas gällande skyltning längs Granholmsvägen.

- Väjningsplikt saknas vid anslutningen till Järsövägen
- Det rekommenderas att montera en varning om avsmalnande väg ca 500 meter in.

Det har vidare under arbetet med beredning av ärendet konstaterats ett behov av skylt "Allmän väg upphör".

Det kan även konstateras att ingen skylt gällande högsta tillåtna hastighet återfinns. Övriga kommunala vägar i Lemland har en högsta tillåten hastighet om 50 km/h.

Vägtrafiklag (1983:27) för landskapet Åland §65, Uppsättande av trafikordningar *"Trafiken kan regleras genom användning av trafikordningar i enlighet med väghållares beslut. Om kommun är väghållare skall den innan beslut fattas bereda polisen tillfälle att yttra sig i ärendet. Om annan än landskapet eller kommun är väghållare skall väghållaren i ärendet inhämta samtycke av vederbörande kommun. Samtycke får förvägras endast om vägande skäl därtill föreligger.*

I 1 mom. avsett yttrande och samtycke behöver inte inhämtas i ärende som gäller tillfällig användning av vägmärken som är nödvändiga på grund av arbete som utförs på

eller invid väg."

Kommunen kan således inte ensidigt besluta om uppsättning av trafikanordningar utan att polisen bereds möjlighet att yttra sig.

Bilagor Granholmsvägen skyltning

Tekniska chefens förslag

Tekniska chefen föreslår att till polisen rikta en begäran om utlåtande i enlighet med §65 i vägtrafiklag (1983:27) för landskapet Åland gällande reglering av högsta tillåtna hastighet samt uppsättande av trafikanordningar enligt bifogad karta.

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

§ 48 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 29.8.2024

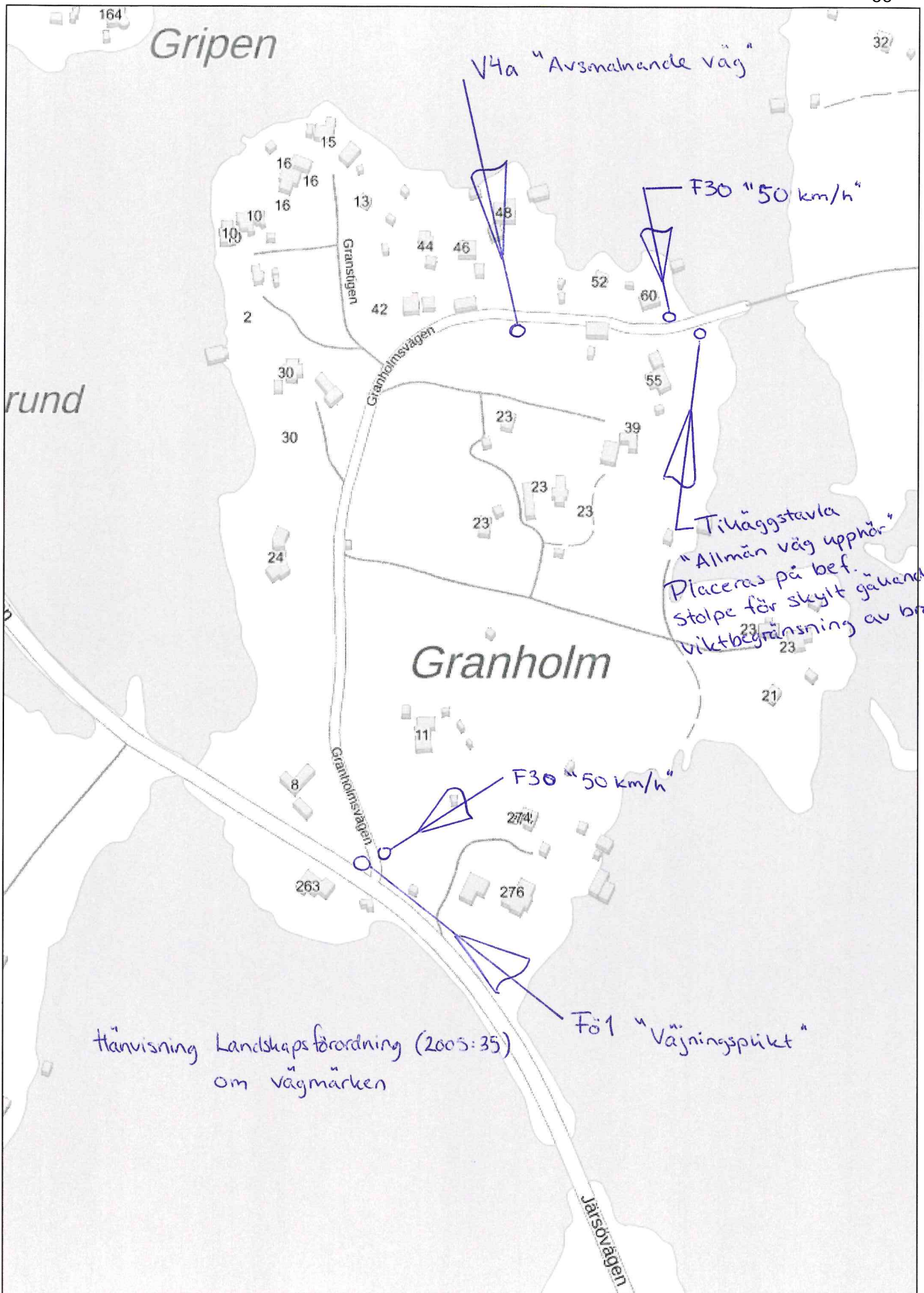
Skytningen på Granholmsvägen har ej blivit utförd. Det har inkommit synpunkter ifrån boenden längs med Granholmsvägen att den högsta tillåtna hastigheten bör vara 40km/h.

Tekniska chefens förslag

Tekniska chefen föreslår att till polisen rikta en begäran om utlåtande i enlighet med §65 i vägtrafiklag (1983:27) för landskapet Åland gällande reglering av högsta tillåtna hastighet samt uppsättande av trafikanordningar enligt bifogad karta med ändring om högsta tillåtna hastighet 40 km/h. Och sedan placera ut skyltar så fort som möjligt.

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Bilagor Granholmsvägen skyltning

8.3.2023 *Kenneth Rosenberg-Brunila*

Kenneth Rosenberg-Brunila
Teknisk chef

Utökande av kommunalt vattenledningsnät, Älviksvägen

Dnr. LE/439/2024

§ 49 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 29.8.2024

Ett IT-bolag kommer under hösten att gräva ner fiber längs med Älviksvägen. Vi har blivit erbjudna att gå med i samma dike med kommunal teknik.

Det medför att vi kan förlänga kommunens Ø 63vattenledning längs med Älviksvägen med 500 meter för en låg kostnad.

Kostnaden för grävarbetet, 10 euro/meter exkl. moms materialkostnaden, 1379 exkl. moms. Så en total kostnad på 6379 euro exkl. moms.

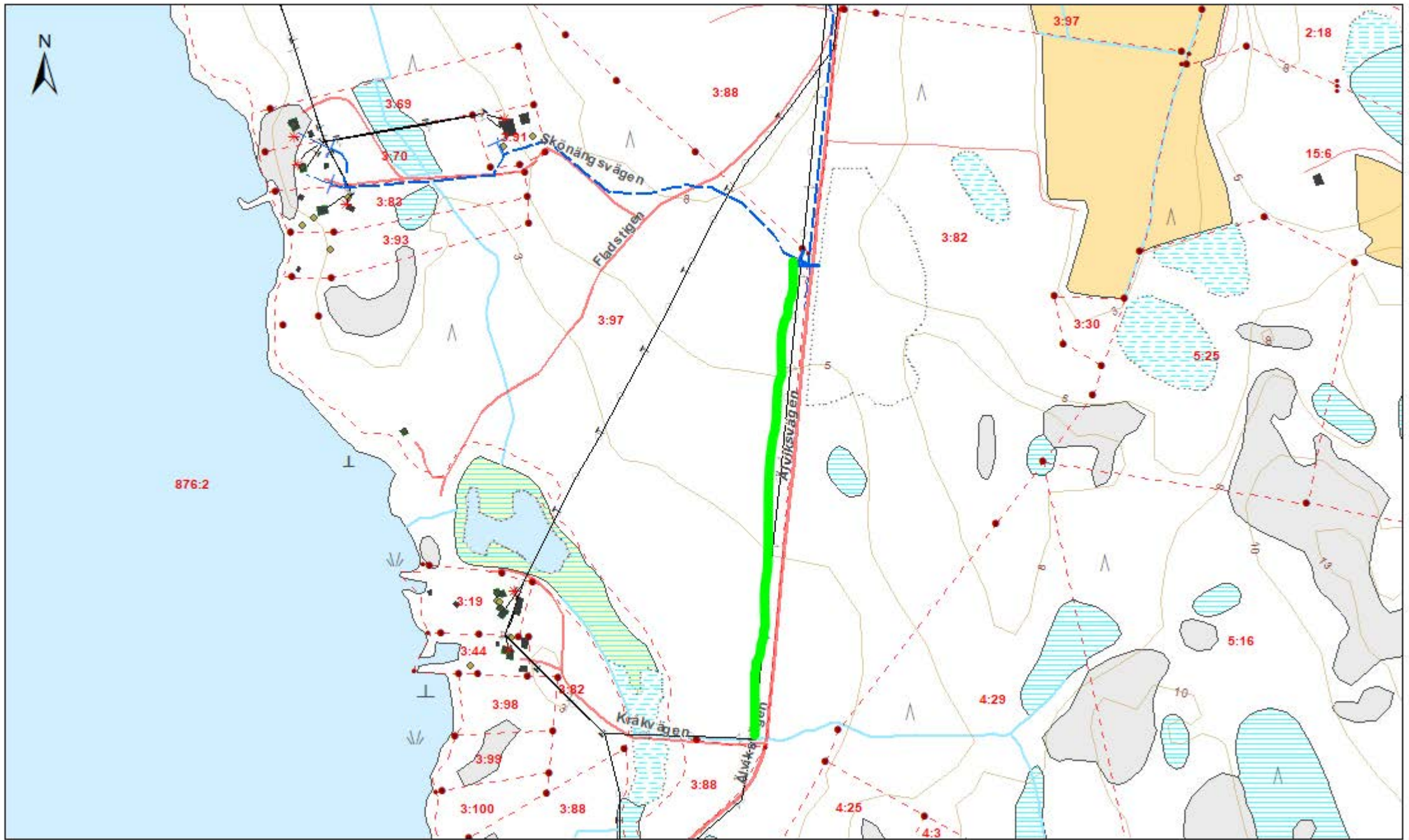
En ledning till Kopnäs ifrån Södra Söderby är planerad. Så inom en snar framtid finns det möjligt att bygga en kringledning runt Södra Söderby. Det ger positiva effekter för att säkra vattnets kvalitet och ledningsnätet blir mindre känsligt för driftstörningar.

Tekniska chefens förslag

Tekniska nämnden beslutar att utöka kommunens vattenledningsnät med 500 meter längs med Älviksvägen.

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Bilagor Vattenledn. Älviksvägen

Sökande av ändring

Anvisning för rättelseyrkande och besvärshanvisning

FÖRBUD ATT SÖKA ÄNDRING

Vad förbudet grundar sig på

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet kan enligt 112 § kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.

Paragrafer: 44 - 47

Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom ett skriftligt rättelseyrkande enligt 110 § kommunallagen kan framställas över beslutet.

Paragrafer: 41 - 43, 48 och 49

Enligt annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut.

Paragrafer och grunderna för besvärsförbudet:

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE

Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas samt tid för yrkande av rättelse

Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna.

Myndighet hos vilken rättelse yrkas är:

Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland
Kommunrundan 7
22610 Lemland

Paragrafer: 41 - 43, 48 och 49

Yrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes eller tre dagar efter att ett e-postmeddelande med beslutet skickades, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att ett meddelande om att beslutet finns tillgängligt på kommunens webbplats publicerades på kommunens elektroniska anslagstavla.

Rättelseyrkandets innehåll

Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.

BESVÄRSANVISNING KOMMUNALBESVÄR

Besvärsmyndighet och besvärstid

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av den som är part eller av en kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att

- 1) beslutet tillkommit i felaktig ordning,
- 2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
- 3) beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet är:

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 MARIEHAMN

Paragrafer:

Besvärstid är inom 30 dagar från dagen för delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes eller tre dagar efter att ett e-postmeddelande med beslutet skickades, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att ett meddelande om att beslutet finns tillgängligt på kommunens webbplats publicerades på kommunens elektroniska anslagstavla.

Avgift

Enligt justitieministeriets förordning (FFS 1383/2018) om justering av de avgifter som nämns i 2 § i lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015), som trädde i kraft 1.1.2019, är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtogs. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.

FÖRVALTNINGSBESVÄR

Besvärsmyndighet och besvärstid

Besvärstiden för beslut med stöd av LL om avloppsvattenavgift för landskapet Åland är 30 dagar

från dagen för delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes eller tre dagar efter att ett e-postmeddelande med beslutet skickades, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att ett meddelande om att beslutet finns tillgängligt på kommunens webbplats publicerades på kommunens elektroniska anslagstavla.

Besvärsmyndighet är:

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 MARIEHAMN

Paragrafer:

Besvärsskrift

I besvärsskriften skall uppges

- ändringssökandens namn, yrke, boningsort och postadress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringarna till att beslutet bör ändras

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och postadress anges.

Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia.

Inlämnande av handlingarna

Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång.

Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Avgift

Enligt justitieministeriets förordning (FFS 1383/2018) om justering av de avgifter som nämns i 2 § i lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015), som trädde i kraft 1.1.2019, är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtas. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.